

310/96.(XII. 16.) Öh. sz. határozat
Salgótarján Megyei Jogú Város Fejlesztési Konceptiója megállapításáról

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése

Szám: 310/96.(XII. 16.) Öh

Tárgy: Salgótarján Megyei Jogú Város
Fejlesztési Konceptiója

H a t á r o z a t

- 1./ Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése "Salgótarján Megyei Jogú Város Fejlesztési Konceptiója" -t elfogadja. Megállapítja, hogy az alkalmas a készülő Rendezési Terv megalapozására.
- 2./ Utasítja a városi főépítést, hogy a Rendezési Terv készítése során a koncepciót érvényesítse.

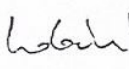
Felelős: Kenyeres István városi főépítész

Határidő: a Rendezési Terv elfogadása

Salgótarján, 1996. december 16.

Pusztai Béla
polgármester

dr. Petercsák Zsolt
jegyző

Határozatról értesülnek:

1. Kenyeres István városi főépítész - helyben
2. Irattár

**SALGÓTARJÁN MEGYEI JOGÚ VÁROS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
ÁLTALÁNOS RENDEZÉSI TERV FELÜLVIZSGÁLAT PROGRAM****- 1996. november -**

Az eredeti dokumentum aláírólapja:

"NÓGRÁDTERV" Kft.

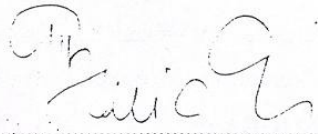
Tsz: 27/95.

Salgótarján

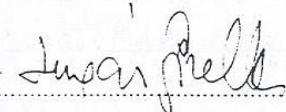
Kossuth u. 8.

ALÁÍRÓLAP**Salgótarján Általános Rendezési Tervének felülvizsgálata
programjavaslatához**

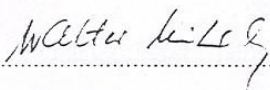
Ügyvezető igazgató:

.....
Guzmics György

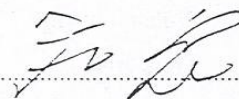
Építész, táj és környezet tervező:

.....
Sugár Gizella

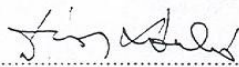
Vízi közművek:

.....
Walter Mihály

Villamosenergia:

.....
Vörös Géza

Hőenergia:

.....
Dvorák László

Salgótarján, 1996. november

TARTALOMJEGYZÉK**Salgótarján Általános Rendezési tervének felülvizsgálata
programjavaslatához****I. BEVEZETÉS, A PROGRAMKÉSZÍTÉS ALAPJAI**

1. Előzmények
2. Salgótarján és környékének kapcsolata, a város településhálózati szerepköre
3. A város és környéke vonzáskörzete népességének alakulása

II. ÁRT. PROGRAM

1. A terv programjának alapelvei
2. Városszerkezeti javaslatok
3. Területfelhasználási javaslatok

III. PROGRAM ALÁTÁMASZTÓ FEJEZETEI

1. Lakóterületek, lakásépítés
2. Ipar
3. Intézményhálózat
4. Közlekedés
5. Üdülőterület, idegen forgalom
6. Külterület, belterületi határ
7. Közművek:
  - Vízi közművek
  - Villamos energia
  - Hőenergia
8. Városszerkezet, városkép, műemlékvédelem
9. Táj és környezetrendezés
10. Környezetvédelem
11. A szabályozási elvek

IV. MELLÉKLETEK

I. BEVEZETÉS, A PROGRAMKÉSZÍTÉS ALAPJAI

1./ ELŐZMÉNYEK

- Salgótarján Város Önkormányzata megbízta a NÓGRÁDTERV Kft.-t Salgótarján Város Általános Rendezési Tervének felülvizsgálatával.
- A rendezési terv felülvizsgálatához felhasználtuk az Önkormányzat képviselő-testülete ÁRT „program-konceptióját”, valamint az 1995-ben készült közlekedési, oktatási, egészségügyi és sport fejlesztési koncepció tervezetét.
- A jelenlegi felülvizsgálat alapjául szolgáló ÁRT-t a VÁTI készítette 1978-80-ban, s ez kiterjedt Salgótarján és településcsoportjára, azaz Salgótarján, Kisterenye, Nagybátony, Vizslás, Kazár, Mátraszele, Bárna és Mátraverebély településekre.
- A felülvizsgálati megbízás egy szűkebb területre terjed ki, Salgótarján közigazgatási területét foglalja magában.
- A tervezési terület konkrétan: Salgótarján központ belterülete, Pintér-telep, Rónabánya, Rónafalu, Salgóbánya, Somlyó-bányatelep, Somoskő, Somoskőújfalú, Zagyvaróna, /egyéb belterületek/, Eresztvény és Kotyháza, valamint Salgótarján külterülete.
- A Salgótarján vonzáskörzetébe tartozó településeket csak közép és felsőfokú ellátási létesítmények nagyságrendi meghatározásánál kell figyelembe venni a szükséges mértékig.

2. SALGÓTARJÁN ÉS KÖRNYÉKÉNEK KAPCSOLATA, A VÁROS TELEPÜLÉSHÁLÓZATI SZEREPKÖRE

2.1. Településhálózati szerepkör:

- Salgótarján elsődleges „szerepköre”, feladata az itt lakó népesség teljes körű alap és középfokú ellátása, munkahely biztosítása, lehetőleg olyan életfeltételek teremtése, amely a „jó és alkalmas lakóhely” kritériumának eleget tesz.
- Mint város, a környezetére hatást gyakorol. Jelenleg is és távlatban is középfokú ellátó funkciót tölt be az oktatási, szociális és egészségügyi intézményhálózata, valamint kereskedelmi, vendéglátó és szolgáltató létesítményei révén.
Az ellátáson túl termelés-szervezési feladatokat is betölt a vonzáskörzetében.
- Megyeszékhelyként az egész megye lakosságára is kiterjedően lát el funkciókat felsőfokú és középfokú intézményhálózatával, a termelésben betöltött szerepével.
- A város funkciói között meg kell említeni az üdülő-idegenforgalmi szerepköréből adódóakat is. Itt is elsősorban a helyi igényeket elégíti ki az üdülőterületekkel és az aktív pihenést szolgáló kertekkel.

Ezeken túlmenően az Eresztvény - Salgóbánya és környéke kedvező adottságai révén megyén kívüli hatást gyakorol (szép természeti környezete, jó levegő, téli sportok lehetősége). Határátkelő hely, így az átmenő idegenforgalomból is kiveszi a részét, ezen a téren idegenforgalmi szervező központi feladatokat lát el.

2.2. Településhálózati összefüggések:

- A salgótarjáni agglomerálódó térség települései két csoportra sorolhatjuk; a várostól való távolságuk, kapcsolatuk szempontjából.
A belső gyűrű települései: Etes, Karancslapujtó, Karancsalja, Karancsberény, Kishartyán, Sóshartyán, Vizslás.
A külső gyűrű települései: Bárna, Karancskeszi, Kazár, Mátraszele, Bátorterenye, Mátraverebély, Karancsság, Ságújfalu, Szalmatercs.
- Az agglomerálódó térségen túl természetesen ide kell sorolnunk még azokat a településeket is, amelyek szerkezetileg ugyan nem kapcsolódnak olyan szorosan Salgótarjánhoz, de

földrajzi elhelyezkedésükénél fogva a megyén belül Salgótarján vonzáskörzetébe tartoznak.

Ezek: Litke, Ipolytarnóc, Mihálygerge, Egyházasgerge, Nagybárcány, Sámsonháza, Kisbárcány, Lucfalva, Cered, Zabar, Szilaspogony, Mátranovák, Mátraterenye, Nemti, Dorogháza, Szuha, Mátramindszent.

- A különbség az agglomeráció és vonzáskörzetébe tartozó települések között elsősorban abban áll, hogy a belső és a külső gyűrű települései az agglomeráció szerkezeti gerincét alkotó forgalmi utak mentén szinte összenőttek vagy nőhetnek Salgótarján városrészeivel, míg a vonzáskörzet egyéb településeivel ez az összenövés nem lehetséges.

3. A VÁROS ÉS KÖRNYÉKE VONZÁSKÖRZETE, NÉPESSÉGÉNEK ALAKULÁSA

A népesség jelenlegi és várható alakulása (lakónépesség)

Az ÁRT felülvizsgálata csak Salgótarján területére készül, de az előző fejezetekből kiderült, hogy a város szempontjából nem közömbös az a terület, amelyet intézményhálózatával el kell látnia közép és részben felső fokú szinten, tehát ismernie kell az itt jelenlévő /és várható/ népességszámot.

A táblázat jelenlegi és 2000-ben várható népességet tünteti fel a város és környékére vonatkozóan.

	1990	1994	2000
Salgótarján Város	47.822	46.167	46.000
Belső gyűrű	10.049	10.050	10.000
Külső gyűrű	26.950	26.767	26.000
Agglomeráció együtt	84.821	82.982	82.000
Vonzáskörzet	16.542	16.359	16.000
Agglomeráció+vonzáskörzet	101.363	99.341	98.000

A népességre vonatkozó adatok részletezését az 1. sz. melléklet tartalmazza.

II. ÁRT PROGRAM

1./ A terv programjának alapelvei

- A gazdasági, politikai változások következtében alapvetően módosultak, változtak és változnak meg társadalmi viszonyaink. Természetes, hogy a város életét, fejlődését alapvetően befolyásoló területrendezési-fejlesztési elképzeléseknek, terveknek és elhatározásoknak is változniuk, módosulniuk kell.
- A város adottságai alapvetően meghatározzák a fejlesztési lehetőségeket, (földrajzi, morfológiai viszonyok, meglévő településszerkezeti jellemzők stb.)
- Változott a beruházások struktúrája. Az önkormányzat saját forrású beruházásai döntően infrastrukturális jellegűek lesznek (út, közművek, területbiztosítás)
- A tulajdonviszonyok gyökeres átrendeződése új gondolkodásokat igényel a városfejlesztési elhatározásokban és azok végrehajtása során.
- A program és a rendezési terv fontos alapgondolata legyen a **város valamennyi részének azonos életminőséget biztosító szintre hozása.**

2./ Városszerkezeti javaslatok:

A város szerkezete olyan adottság. Melyet igen nehéz alapjaiban megváltoztatni. A hagyományosan kialakult településrészek – egy-egy ipari üzem és a körülfogó lakóterület –

tartósan megmaradó, jellegzetes városalkotó elemként élnek tovább.

a.) **A városközpont** területe viszonylag kicsi, terhelése, forgalma viszont igen nagy. Intézményközpont jellege megmaradt, ugyanakkor funkciója egyre erősödik. Az intézményi kereskedelmi szerepéből adódó forgalmi terhelést a közlekedési csomópont jellege – MÁV állomás, helyi és távolsági buszpályaudvar, folyamatosan érkező, elutazó embertömeg – a terhelést tovább növeli.

Szükséges a távolsági buszpályaudvar funkcióját felülvizsgálni. Teljes forgalmát a Rákóczi út – Állomás út között kialakított „Déli decentrum” helyére kell telepíteni. Itt a vasúttal való kapcsolata, parkolóhely igénye megfelelően kialakítható, a helyi tömegközlekedéshez való illesztése is megfelelő.

A városközpont forgalma, terhelése csökkenthető, a forgalom nagyobb területekre történő „széthúzása” a kereskedelem-szolgáltatás számára is nagyobb teret biztosít.

A helyi buszközlekedés rendszere a mára kialakult formájában a leggazdaságosabban üzemeltethető, ezért a távolsági buszpályaudvar helyére a helyijáratú buszmegálló kerül. Ezáltal az „Északi decentrum” területe felszabadul kereskedelem-szolgáltatás céljára.

b.) A város déli alközpontját a jelenleg érvényes ÁRT a Csokonai út térségében az ISZI épülete melletti területre javasolja. Ez az alközpont szolgálta volna a Gorkij lakótelep részbeni intézményellátását.

A terület távol esik a nagy népességszámú lakóterülettől, közlekedési kapcsolatai nehézkesek, kedvezőtlenek.

Alközpont kialakítása kedvezőbb a Gorkij lakótelep – Hősök útja közötti területen.

c.) Az önkormányzat döntött a 21. sz. elsőrendű főforgalmi út nyomvonalának továbbvezetéséről. Az új nyomvonal az ÁRT-be befoglalandó, törekedni kell a városi forgalomba való minél kedvezőbb bekapcsolására.

3. Területfelhasználási javaslatok

a.) Lakóterületek, lakásépítés

- A beruházási feltételek módosulása miatt szükséges lakóterületeket kijelölni családiházak, társasházak beépítésekkel.
- A város középső területein törekedni kell a városias, zárt sorú, 2-3 szintes beépítésre.
- Az Önkormányzat tulajdonában lévő lakásállomány műszaki állapota (kolóniák) megköveteli az önkormányzati beruházású lakásépítés megindítását a kolóniák pótlására (szociális bérlakás építés).

b.) Ipari-kereskedelmi- raktár területek

Szükséges az ipar számára újabb területek kijelölése.

Az új ipari területek telepítésénél a környezetvédelmi szempontok a környezetre való káros hatások keletkezésének megakadályozása, vagy legalább minimális szintre történő csökkentése a feladat. A meglévő iparterületek – területfelhasználási egységen belüli – rehabilitációja szükséges.

c.) Intézményhálózat

- Az Önkormányzat intézményei vonatkozásában (alapellátás) a demográfiai helyzet várható alakulásának vizsgálata alapján készüljön javaslat a fejlesztés szükségességéről.
- Az üzleti-gazdasági szempontok alapján várható kereskedelmi -szociális létesítmények elhelyezési lehetőségét a rendezési tervnek biztosítani kell.

d.) Közlekedés – parkolók

- A város (különösen a városközpont) forgalmi rendjét felül kell vizsgálni. A városközpont parkolási nehézségei a központ funkcionális széthúzásával – területének bővítésével – hosszútávon enyhítendő.

- Az intézmények, ellátó létesítmények megvalósítása csak a szükséges gépkocsiparkolók telken belüli megépítésével együtt legyen lehetséges.
- Jelentős az igény garázsok létesítésére, különösen az intenzív beépítésű területeken (Beszterce, Gorkij lakótelep, nyugati városrész).
A rendezési terv jelöljön meg területeket garázsépítés céljára.
- A városközpont szélén (pld. Arany János út, Nemzeti tömb) parkolóház építése megfontolandó, ez jelentősen enyhíti a gépkocsik elhelyezési gondjait.

e.) Üdülőterület, idegenforgalom

- Az üdülőterületi – idegenforgalmi fejlesztés elsősorban az északi városrészben szükséges, Salgóbánya, Somoskő, Eresztvény, Salgóvár környéke természeti környezete miatt erre alkalmas területek. Az infrastruktúra fejlesztése jelentősen növelheti a terület vonzerejét, munkaalkalmat teremt, és az állandó lakosság ellátását is javítja.

f.) Külterület – belterületi határ

- Mind a lakó, mind az ipari területek feltárása miatt felül kell vizsgálni a város közvetlen környékén kialakított, illetve kialakítandó üdülőterületek, zártkertek helyzetét, felhasználását.
- A belterületi határ kijelölésénél figyelembe kell venni a belterületbe vont terület felhasználhatóságát, törekedni kell a határvonal ésszerű egyszerűsítésére.

g.) Közműhálózat

A közműhálózat bővítését a városfejlesztés egyik legfontosabb feladatának kell tekinteni:

- A szennyvíztisztító telep fejlesztése lehetőséget biztosít a csatornázás bővítésére.
- Szükséges a belterületeken a csatornahálózat teljessé tétele, és ezzel a szennyvízkezelés megoldása.
- A vezetékes gázellátás kiépítésének ösztönzése a levegő tisztaságának védelme miatt is szorgalmazható.
- A biztonságos vízellátást a rekonstrukciók megkezdésével a minőség megőrzésének programjával szükséges kiegészíteni.

Az ismertetett program-kon koncepció nem fogalmazott meg naturális adatokat, elsődleges célja: rendezési elvek meghatározása, amelyek lehetőleg követni tudják a társadalmi változásokat, szem előtt tartva a közösség érdekeit.

III. PROGRAM ALÁTÁMASZTÓ FEJEZETEI

1. LAKÓÉPÜLETEK, LAKÁSÉPÍTÉS

1. Jelenlegi helyzet

- A város lakásszám vizsgálatát településszerkezeti egységenként helyszíneléssel nem végeztük el, ezt a munkafolyamatot több „lépcsőben” az 1:4000, valamint az 1:1000 méretarányú szabályozási tervlapok elkészítésével együtt fogjuk megtenni.

(A lakásokra vonatkozó adatainkat az 1980. és 1990. a valamint az 1994. évi statisztikai évkönyvekből merítettük. Az 1994. évi adatok nem teljes körűek, mivel az évenkénti feldolgozás nem terjed ki a lakások minden jellemző adatára, azt csak a 10 évenként megrendezésre kerülő népszámlálás adatait tartalmazzák.)

- A lakások száma Salgótarján város területén:

1980-ban:	16.821 db
1990-ben:	18.960 db
1994-ben:	19.332 db

A lakásokra jellemző adatokat a 2. sz. melléklet tartalmazza.

1.1. Lakásépítési tevékenység

A lakásépítési a város területén lelassult. Az állami lakásépítések megszűntek, az új lakásokra a magas árak következtében nincsen fizetőképes kereslet.

- Lakásépítésre alkalmas területek a városban:
  - Gorkij lakótelep
  - Ny-i városrész
  - Pécskő utca (Pécskő domb keleti oldala)
- Családház, korszerű csoportos beépítésre kijelölt területek:
  - Pécskő utca,
  - Idegér,
  - Károlyakna és József-akna közötti helyoldal,
  - Acélgyári völgy, kolónia területe
- Az üzemi és bányakolóniák:

Az üzemi és bányakolóniák az észak-nógrádi településfejlődés jellegzetes képződményei. A kolóniák épületei elavult műszaki állapotúak, kicsi teleken, kis alapterülettel, közművesítés nélkül, jórészt komfort nélküli lakásokat tartalmaznak. A kolóniák szanálását javasoljuk és a felszabaduló területeket:

- lakáscélú vagy
- intézmény-zöldterület felhasználásúak lehetnek.

Salgótarján területén a teleszerű kolóniák és szórvány kolóniák lakásaink száma: 645 db. A kolóniák részletesebb adatait a 2. sz. melléklet tartalmazza.

1.2. Fejlesztési, rendezési javaslat:

- A lakásépítés területén az elkövetkezendő időkben elsősorban a magánérs beruházásokkal kell számolni, az önkormányzat csak kevés /szociális szempontokat figyelembe vevő/ lakásépítést finanszírozhat saját erőből.
- Ennek megfelelően a lakóterület fejlesztéseket alacsonyabb beépítésű családi és társasházak megvalósításával biztosítjuk.
- Természetesen a megkezdett többszintes beépítésű lakóterületeket /Gorkij lakótelep, Hársfa út, Nyugati városrész/, már ebben a szellemben kell befejezni, de ahol lehetőség volt a változtatásra ott a lakossági igényekhez jobban alkalmazkodó beépítési formát kell választani.

1.3. Az egyes városrészek lakóterület fejlesztésére vonatkozó javaslatok:

- A város északi körzetében elhelyezkedő területein a családház beépítést kell támogatni, a „városi” környezetet a megfelelő infrastruktúra kiépítésével kell biztosítani.
- Az üdülőfalu megjelölésű településrészekeken vegyes építési övezetek alkalmazhatók, azaz lakó és üdülőtelkek helyezkedhetnek el egymás mellett, de a harmonikus utcakép kialakítására törekedni kell.
- A Kercseg dülő zártkerti parcelláit tartalék lakóterületként kell kezelni.
- A kolónia lakások, telepek szanálásával felszabaduló területeket előnyben kell részesíteni a teljesen új, esetleg külterületen tervezett lakóterület fejlesztésekkel szemben.
  - a kolóniák területei a városi infrastruktúra hálózatára igen kedvezően rákapcsolhatók, az utak egy része kialakított,
  - a közművek és a hiányzó utak megépítésével akár a szociális lakásépítés, akár magánérs kertvárosi beépítésre felhasználhatók,
  - jelenlegi formájukban a város „szégyenfoltjai”, az itt lakók társadalmi helyzete folyamatosan romlik, a környezet romlásával egyenes arányban.
- A város ipari zónájában (a vásártér és nagy állomás között) nem javasoljuk lakóépületek építésért. A Rákóczi út keleti oldalán meglévő marad, de a Ny-i oldalon a patak és az út

között keskeny sáv szolgáljon inkább közellátó-szolgáltató funkciót az ide javasolt távolsági autóbusz Pu.-hoz kapcsolódóan.

-A város egész területén a meglévő, hagyományos családi házas beépítésű területeken, ahol lehetőség van telekmegosztásra, s erre igény is van, javasoljuk a megosztásokat és a beépítést.

A kedvező építés-közművesítési feltételek alapján az önkormányzati beruházásban megvalósítandó, kolóniapótló, szociális lakásépítés lehetőségei:

- Salgó út 22-36, 50

43 db lakás. Műszaki állapota rossz, bontása szükséges. Területe lakásépítési célra javasolt.

- Salgó út 54-58, 60-62

65 db lakás. Műszaki állapota rossz, közmű nincs. Bontása szükséges.

Felhasználható:

a.) lakásépítés

b.) tartalék ipari terület

c.) védőerdő

- Acélgyári út 46 A, 43, 52, 61, 33.

14 db lakás. Műszaki állapota közepes. Bontása szükséges, a mögötte lévő épületek (jobb állapotú társasházak) előtt nincs meg a tűztávolság.

Felhasználás: Közterület-part céljára

- Hársfa út 4/a, 5/a, 17, 7/a/b

16 db lakás. Műszaki állapota rossz, közmű nincs. Bontásuk indolt.

Felhasználás: tartalék ipari terület

- Hősök út 36, 38

40 db lakás. Műszaki állapota rossz, Hosszú távon újra építendő. Átmeneti időre krízis lakások kialakítása, felújítással.

Felhasználás: lakásépítés

- Somlyóbánya telep

122 db lakás. Műszaki állapota rossz, közmű nincs. Bontása indokolt

Felhasználás: Magáneros lakásépítés és üdülőterületi központ.

- Forgách úti kolónia

75 db lakás Műszaki állapota rossz, közmű nincs. Bontásuk indokolt.

Felhasználás: lakásépítés, kolóniapótló nyugdíjas lakások.

- Bereczky M. út.10-22, 39-53.

42 db lakás. Műszaki állapota leromlott, bontásuk indokolt.

Felhasználás: lakásépítés

- Idegéri út alsó 6-10, felső 11-15.

24 db lakás. Műszaki állapota rossz, bontása indokolt.

Felhasználás: telekalakítás után családi ház építés

- Liget utca 1-3, 11, 11/1.

10 db lakás, Műszaki állapota rossz. Bontása indokolt.

Felhasználás: területüket a társasház számára telekkiegészítésként értékesíteni.

- Petőfi út 99, 118, 178.

9 db lakás, műszaki állapota rossz, bontás indokolt.

Felhasználás: közpart a templom körül, zöldterület

- Derencsényi utca 1, 2, 3.

6 db lakás, műszaki állapota rossz, bontása indokolt.

Felhasználás: telekalakítás után lakásépítésre (üdülő) értékesítés

- Csokonai út. 37, 47, 61

9 db lakás, műszaki állapota rossz, bontása indokolt.

Felhasználása: telekalakítás után lakásépítésre értékesítés.

- Eresztvény alsó-felső
13 db lakás, műszaki állapota rossz, bontása indokolt
Felhasználás: Idegenforgalmi célú értékesítés (természetvédelmi területbe ágyazott)
- Bajcsy Zs. út 1, 3, 5, 7, 9, 11, 35
40 db lakás, műszaki állapotuk rossz. Bontásukról szerkezeti vizsgálat, és ellenőrzés után lehet dönten.
- Felhasználás: lakóterületenként, felújított, vagy újra épített lakásokkal. Megfontolandó új lakás esetén a piaci típusú lakásépítés, a terület adottságai miatt.
- Zemlinszky út 11-23.
37 db lakás, műszaki állapot közepes, értékesítés megfontolandó.
Felhasználás: a telkek kialakítása után értékesítendő.
- Zagyva rakodó
40 db lakás, műszaki állapota igen rossz, közmű hiányzik. Bontandó.
Felhasználás : a temető védőtávolságába esik, garázsépítésre értékesítendő.

1.4. Nem önkormányzati beruházásban megvalósítandó, tervezett lakóterületi fejlesztések:

Pécskő út – északi oldala:

A városközponti terület bővítésének egyik lehetséges területe. A Pécskő dombi víztároló megépítése után a biztonságos vízellátás megoldódik, a beépítés megkezdhető. Az RRT koncepcióját megváltoztatva (közintézmények) lakásépítésre alkalmas.

A város jelentősebb RRT-i és ezekkel kapcsolatos javaslatok

- A Karancs út, Bajcsy Zs. út RRT-je mintegy 350 lakás elhelyezését teszi lehetővé az avult lakások elbontásával.
Az RRT felülvizsgálata szükséges a piac és környékének bevonása a városközpontba, a lakóterület kialakításával jobban alkalmazkodni az igényekhez.
- A Csokonai út és környékén lévő rossz állagú épületeket saját területükön a természetes avulásnak megfelelően kell átépíteni az igényeknek és az elkészült RRT-nek megfelelően.
Az RRT az itt lévő nagy mennyiségű telkek felhasználásával a környezetbe illő 1-2 szintes új, lakótelkes lakások építését is tartalmazza, s az itt elhelyezendő új lakások száma kb. 100 db.
- Gorkij lakótelep RRT felülvizsgálata megtörtént, az új terv a magánérős megvalósítású lakások telepítését helyezi előtérbe, de a megkezdett többszintes beépítés folytatását is tartalmazza. (itt fölmerülhet a hegyoldalra tervezett intézmények és a többszintes lakások területének helycseréje, s a többszintes lakások helyett a hegyoldalon magánérős lakásépítés.
- Baglyas városrész rendelkezik RRT-vel, amely az átépítéseket és új beépítési lehetőségeket környezetbe illően meghatározza.
- Az Idegéri lakóterület RRT-je szerint a területen mintegy 800 lakás valósítható meg. 1-2 szintes csoportos-társas házak formájában. Hasonló beépítés szerepel a Károly-akna-József-akna közötti hegyoldal a RRT-ben, mintegy 100 lakás elhelyezésével. Ezek közös jellemzője, hogy új területeket tárnak fel, tehát teljes körű út, közmű kiépítést igényelnek. Ezeket a területeket a város tartalék lakóterületeiként kell kezelni és beépítésüket csak a belsőségi területek (szanált területek) beépültével javasoljuk felhasználni, az RRT-ben felül kell vizsgálni.

2. IPAR

2.1. Általános jellemzés

Salgótarjánban az ipar elhelyezkedését a domborzati viszonyok és a város sajátos fejlődése

határozzák meg, gyakorlatilag É-D-i irányban végighúzódik a város közepén, elfoglalva a „völgyfenék” kiöblösödő területeit. Egy-egy ipartelep létrejöttét követte a lakóterületek kialakítása, mintegy körülölelve azt. A város területén hat nagy összefüggő iparterület határolható el.

Ezenkívül még számos ipari üzem található szétszórva Salgótarján különböző pontjain.

- Északi terület a Salgó út mentén
- A városközpontjához kapcsolódó iparterület a Rákóczi út és Tarján patak között
- A nagyállomás térségében kialakult ipari üzemi terület
- A Zagyvapálfalvai városrész területén lévő ipari területeke
- Déli iparterület a 21 sz. főút Ny-i oldalán
- Zagyvarónai iparterület

2.2. Fejlesztési koncepció

a. Főbb irányelvek

- A városban működő ipar termelése erősen lecsökkent, a foglalkoztatott létszám jelentősen kisebb az előző időszakhoz viszonyítva.
Az ipar által elfoglalt terület azonban nem csökkent, és az sem várható, hogy az a városon kívüli területre települ át. Erre sem anyagi eszközök, sem terület nem áll rendelkezésre. A termelés mennyisége és az elfoglalt terület nagysága között közvetlen összefüggés nem állítható föl, azonban bizonyos, lesznek nem használt vagy gazdaságtalanul használt területek, épületek (pld. kisebb létszámhoz kisebb szociális területigény, programozott anyagszállítás, kisebb raktárterület.)
A felszabaduló terület gazdaságossági tényezőktől függ, de a helyi adópolitika is ösztönözheti a kihasználás hatékonyságát. Ezzel területek szabadulnak fel, ami más tevékenységekre használható, azonos területfelhasználási egységen belül. A területeket megosztani és új célra használni a rendezési terv szerint szabad.
- A város iparszerkezetén belül a nehézipar súlya csökkenni fog, ugyanakkor az adottságok megkövetelik és lehetővé teszik az iparág korszerűsítését, életben tartását.
A városszerkezetben elfoglalt helyük indokolja a korszerű , a környezetet kevésbé szennyező technológiák bevezetését.
- Fokozottan előtérbe kell kerülnie a gépi beruházásoknak, a korszerű technológiák alkalmazásának, az infrastrukturális beruházásoknak, figyelmet kell fordítani a megfelelő szakmunkás képzésre, a munkaerő-szervezésre, a korszerű gyártmányfejlesztésre.
- A környezet további terhelésének elkerülésére a környezetbarát ipari tevékenységek telepítése előnyben részesíthető. Az újonnan kialakítandó területeken ipari üzemek, ipari, kereskedelmi raktárterületek létesíthetők.

b. Területi fejlesztési koncepció:

- Szükséges a Rákóczi út – vasút közötti terület felülvizsgálata a Tűzhelygyár és a BRG területe közötti szakaszon.
Egyrészt itt rendezetlen telekosztással több kis ingatlan van, ami alig használatos. A telkek összevonásával kedvező méretű, infrastruktúrával ellátott iparterületek alakíthatók ki. Ehhez tulajdonos változásokra (vásárlásra) van szükség, azonban ma ezek többnyire jelzáloggal terhelt ingatlanok.
Másképp a Nagy Sándor út és a Haris köz összenyitásával egy belső ipartelepi út alakítható ki, amire az állomás útig a teherforgalom egy része átvezethető, így a Rákóczi út részben tehermentesíthető.
- Tartalék ipari területként számításba vehető az új temetővel szembeni terület – Ponyipusztától északra, Pintértelepig.
- Az előző ÁRT készítésének idején kijelölést nyert a déli iparterület. Ez a terület

felhasználásra is került. A meglévőkön kívül újabb iparterületek kijelölésére van szükség, kisebb iparterületek, üzemek elhelyezésére. A városban ilyen célra igénybe vehető területek:

- Zagyvapálfalva területén a vasút- Csokonai út, Tarján patak, Rákóczi út határolta tömb területén (a tervezett alközpont részére tartalékolt terület egy része)
- A Kotyházára vezető út északi oldalán.

3. KÖZINTÉZMÉNY ELLÁTÁS

3.1. jelenlegi helyzet, fejlesztési és rendezési javaslat

3.1.1. Oktatás

- Felsőfokú intézmények

A Pénzügyi és Számviteli Főiskola kihelyezett tagozata, a nappali tagozatos hallgatók száma:

- 1990 év: 280 fő, ebből kollégiumban lakik: 203 fő
- 1994 év: 332 fő, ebből kollégiumban lakik: 264 fő
- Népjóléti képzési központ

- Középfokú intézmények

A középiskolai tanterem és tanulók számának alakulása 1990-94-95 években a következő:

1990-ben:	91 tt	2654 fő tanuló
1994-ben:	99 tt	3281 fő tanuló
1995-ben:	106 tt	104 fő tanuló
1996-ban:	106 tt	3399 fő tanuló

A tanterem növekvő száma nem új építés eredménye, hanem az iskolán belüli átszervezések következménye.

A tanterem megoszlása:

		1990	1995	1996
Gimnázium	Bolyai	18 tt	18 tt	18tt,17 tcs
	Madách	14 tt	13 tt	13 tt17 tcs
Szakközép:	Koós (ép.ip)	8 tt	8 tt	8 tt9 tcs
	Táncsics (közgazd.)	17 tt	17 tt	6 tt18 tcs
	Stromfeld (gép.ip.)	19 tt	21 tt	20 tt19 tcs
	Keri és Vendég.	10 tt	15 tt	15 tt19 tcs
	Eü. Szakközép	5 tt	11 tt	10 tt10 tcs

A középiskolák néhány jellemzője:

- A Bolyai János Gimnázium az 1993/94-es tanévtől hatosztályos gimnáziumi képzést is folytat, az 1995/96-os tanévben ötödéves képzésben idegenvezető és hostess szakképzést folytat.
- A Madách Imre Gimnázium számítástechnikai és művészeti fakultációja érdemel említést.
- Jelenleg a Táncsics szakközép- és Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola a középiskolák között a „legszűfoltabb”. 27-28 fős osztályaival, itt tanterem hiány mutatkozik.

Jelenleg- a két szakközépiskola kivételével- a tanítási célra használt termek száma megfelelő.

Nagy távlatra új középiskola részére területet kell biztosítani a Gorkij lakótelepi

alközpontban.

Javasolt tanterem szám: 16, az iskola tornatermét úgy kell kialakítani, hogy a lakótelepi „sportcentrum” szerepét is betölthesse.

A jelenlegi intézmény hálózat elégségesnek látszik 8-10 év távlatában (a gyereklétszám várható alakulásának ismeretében) az igények kielégítésére. A középiskolai struktúra átalakítása a rendelkezésre álló épületek tekintetében nem bővítést, hanem fejlesztést (pl. gyakorlati oktató helyek) igényel.

- Alapfokú intézmények

Az általános iskolai osztálytermek és tanulók számának alakulása 1990 és 1996 évben a következő:

1990-ben	251 tt	tanulók száma:	6183 fő
1994-ben	212 tt	tanulók száma:	4610 fő
1995/96	202 tt	tanulók száma:	4438 fő (+ spec.ált.isk. 8 tt 95 fő)
1996 okt.	197 tt	tanulók száma:	4439 fő (+ spec.ált.isk. 8 tt 95 fő)

Az adatokból kitűnik, hogy jelentősen csökkent az általános iskolába járó gyerekek száma.

Ez tette szükségessé 1995-ben az alábbi két intézményi változtatást:

- a Kodály Zoltán ált.isk. Fáy András körüli telephelyének megszüntetése, és az „anya” iskolában való elhelyezése.

- a másik szűkítés a Gábor Áron ált.isk. És a II. Rákóczi Ferenc ált.isk. Összevonása (Gábor Áron iskola megszüntetése)

Jelenleg az Önkormányzat 13 alapfokú oktatási intézmény (11 ált. iskola, 1 zeneiskola, 1 hétközi diákotthon) tart fenn.

Az osztálytermek száma megfelelő, mivel népességnövekedéssel nem számolunk, a gyerekek száma sem nő, a terv távlatában új általános iskola építését nem tervezzük.

Jelenleg az osztálytermek közül mintegy 52 szükség tanterem, illetve a megengedettnél kisebb méretű (Arany J. Ált. iskola, Petőfi S. Iskola, Rákóczi úti Ált. Iskola)

Nagy távlatra területbiztosítás új iskolák részére szükséges, ezek:

- Gorkij ltp. - Bányagépgyár 12 tt
- Idegér 16 tt

Megvalósításuk összefüggésben van az 1.4. fejezetben foglaltakkal.

A demográfiai adatokat figyelembe véve középtávon az általános iskolai oktatás jelenlegi kapacitása elégséges. Az épületállomány bővítése nem indokolt, de egy-két épület kiváltása célszerű lenne (pl. az oktatási célra nem ideális tantermekkel rendelkező épületek esetén) A feladat változatlan feltételekkel történő ellátása a jelenleg rendelkezésre álló épületek használatával megoldható, legfeljebb a jobb műszaki állapotra való törekvés lehet cél.

- Óvoda

Az óvodások száma emelkedő tendenciát mutat. Ez derül ki az 1990-95 évi statisztikai adatokból. 1993. július 1-től megszűnt 2 óvodai telephely, a Szivárvány óvoda, (Forgách út.88.) és Brunsvik Teréz óvoda (Ybl Miklós út.27), valamint a Bartók B. úti óvoda Játszó úti telephelye.

	1990/91.év	1995/96.év
Meglévő óvodai férőhelyek	1703 fő	1553 fő
Beírt gyerekek száma	1761 fő	1825 fő
Csoportszám	84	73

Jelenleg 15 óvodában biztosított a fenti férőhely szám, új óvoda építésére közel távban nincs, de középtávlatban és nagy távlatában területbiztosítás szükséges (a város óvodái közül 5 épület óvodai célra, 10-ben a nevelés utólag óvodai célra kialakított épületben folyik)

- Gorkij-Bányagépgyár ltp.: 150 fh.
- Idegér: 100 fh.

3.1.2. Művelődés

- Felsőfokú intézmények a városközpontban helyezkednek el.
Felsőfokú ellátó funkciójú a József Attila Művelődési Központ és a Megyei Könyvtár. Korszerű, kapacitásuk elegendő.
- Középfokú intézmények: az 500 fh-es filmszínház, a színházteremmel rendelkező nagy művelődési házak (Kohász, Ifjúsági ház) Múzeumok, és a Technika Háza.
- Alapfokú ellátást a kisebb klubok, volt közösségi kultúrházak jelentenek.

3.1.3. Egészségügy

A felső és középfokú intézmények két helyen csoportosultak:

- az egyik a kórház, rendelő és szociális otthon,
- a városközpontban a mentőállomás, ÁNTSZ, a városi és városkörnyéki orvosi ügyelet (Bem út, Ady E út)
- Felsőfokú intézmény a Megyei Kórház (769 ágy, ebből működik 696), kielégítő ellátást biztosít.
Szükséges az aktív kórházi ágyak újbóli meghatározása, a krónikus ápolási részlegek bővítése. A kórház állaga és felszereltsége folyamatos korszerűsítést, felújítást igényel. A kórház állaga és felszereltsége folyamatos korszerűsítést, felújítást igényel.
- A kórházi ellátással kapcsolatban megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a házi orvosi szolgálatra, melyet alkalmassá kell tenni a családorvosi feladatok elvégzésére. A kórházi rendelő intézeti ellátás reformja mellett csökkenthető a kórházi ellátás, növekedhet az otthoni családban való gondozás.
- Középfokú intézmény a megyei kórház rendelőintézete.
A 268 óra/nap kapacitás Salgótarján és körzetét, illetve részben Szécsényt látja el.
- A mentőállomás 10 gk-val betölti feladatát.
- Fejlesztési elképzelések felső és középfokú intézmények vonatkozásában, távlatban:
  - Szanatóriumi üdülő, helye: Salgóbánya lehet.

Alapfokú intézményekkel jól ellátott terület.

Bölcsőde

	1990. év	1994. év
férőhelyek	164	120
beírt gyerekek	155	124

Bölcsőde részére nem biztosítunk területet, mivel a gyakorlat azt mutatja, hogy egyre kisebb az igény rá.

A törvényi intézkedésekkel (GYED eltörlése) összhangban át kell tekinteni a valóságos igényeket, és új formákon, - gondozási díj, családban való gondozás – is gondolkodni kell. Az 1995-ben született gyermekek száma: 502 fő.

Általános körzeti orvosi rendelők

A város területén jelenleg 21 felnőtt és 10 gyermek orvosi körzet és két iskolaorvosi körzet működik.

A Népjóléti Miniszter 6/1992 (III.21.) rendelete a felnőttkörzetek állandó lakosait figyelembe véve az eddigi 1800-ról 1300-ra, a gyermekkörzetek esetében 800-ról 600-ra csökkentette az egy körzetre jutó lakosságszámot. Ezt alapul véve, Salgótarján felnőtt és gyermek lakossága

részére (felnőtt lakos: 40.619 fő, 0-14 éves korú 7959 fő) összesen 31 felnőtt és 13 gyermekorvosi körzetre van szükség. A területi elhelyezkedés, a gyermekszám csökkenés, a csoportpraxis, a házi betegápolás előtérbe kerülése, a területi ellátási kötelezettség nélkül a lakosság ellátásában résztvevő orvosokat figyelembe véve 4-5 felnőtt és 1-2 gyermekorvosi körzetfejlesztés lehet indokolt.

Elhelyezési lehetőségek:

- Budapesti út 39. sz alatti új körzet (felnőtt)
- Somoskőújfalu felnőtt orvosi rendelő, gyógyszertár épületegyüttesbe újabb rendelő helyezendő el, azzal együtt, hogy Salgóbanya 304 lakosát e körzethez kell csatolni, s a jelenlegi körzetet meg kell osztani.
- Fáy András krt. Béke krt., Beszterce ltp. összlakosságát figyelembe véve 2 körzete kialakítása szükséges.
Az új körzet a Fáy A. krt.-on javasoljuk, meglévő épületben kialakítani.
- A jelenlegi 2,3, 4, 6 körzet területén válik szükségessé 2 új körzet beléptetése, lehetőleg meglévő épületekben.

Gyermekorvosi körzetek:

- Egy körzet fejlesztés indokolt Zagyvapálfalván (Gorkij lakótelep) és egy a városközponti részen.
- Somoskőújfalu városrészben (jelenlegi tanácsadó épületben)

Egészségügyi tanácsadókat a város területi elhelyezkedésének megfelelően kell telepíteni:

- egy Somoskőújfaluban (a rendelő épületében)
- egy a városközpontban
- egy a Zagyvapálfalvai városrészben (Gorkij ltp.)

A fogorvosi rendelőt a jelenlegi 11 mh-el a Rendelőintézet működteti:

- 3 mh (iskola fogászat) a Május 1. út 56. sz. rendelőben,
- 2 mh Március 15. út 24. (váltott műszak),
- 2 mh Acélgyári rendelő (váltott műszak),
- 1 mh Öblösüveggyár rendelőjében,
- 2 mh az orvos saját rendelőjében működik.

Önkormányzati átvétele esetén javasolt az iskolafogászat és a fogászati ügyeleten kívül a fogászati alapellátásának a teljes privatizáció szerinti működtetése.

Gyógyszertárak száma: 10 db

- Városközpont	- Beszterce lakótelep
- Vásártér	- Gorkij lakótelep
- Acélgyári völgy	- Füleki út
- Bartók Béla út	- Somoskőújfalu városrészben
- Főtér	- Kossuth Lajos út

Szükséges: Zagyvapálfalva családi házas övezetében, az orvosi rendelő közelében

3.1.4. Ellátás és szolgáltatás

A városközpont területén az üzletek funkciójának megőrzése mellett a lakóépületek földszintjei is üzletek számára épültek át. Mára a lehetséges átalakítások megtörténnek annak ellenére, hogy a városközpont a „nyugati városrészszel” bővült, fizikailag nincs több helyen az igényelt funkció (kereskedelem, szolgáltatás) elhelyezésére.

Ugyanakkor spontán folyamat indult meg: azokon az utakon, ahol gyorsforgalom van (Füleki út, Kővár út) családi házakból átalakított üzletek létesültek.

Ezt a folyamatot igyekszik segíteni a rendezési terv. Tapasztalat szerint a forgalom (a vásárló) városépítő tényező: ahol érdeklődés tapasztalható a szolgáltatás letelepül, ettől nőhet a forgalom és újabb vállalkozás jelenik meg. A folyamat erősíti önmagát.

A rendezési terv a Füleki út Kórházig terjedő szakaszán, a Karancs utca – Bem utca – Alkotmány út határolta tömbben, a Pécskő utcában, valamint a Rákóczi út vasútállomás környékén kíván szolgáltató és kereskedelmi jellegű fejlődést elősegíteni.

A távolsági buszpályaudvar áthelyezése erősíteni kívánja e folyamatot. A helyzet városszerkezeti vonatkozásban kedvező. A vasút szerepének növekedésével ez fontossá válik. Lehetőség van parkoló, taxiállomás kialakítására is, hiszen itt terület rendelkezésre áll.

A közelben már működő áruházak megkezdték a terület revitalizációját.

Kereskedelmi létesítmények

Kereskedelmi boltok száma: 159 db

alapterülete: 31.417 m²

Ebből az áruházak száma: 3 (középfokú intézmény)

élelmiszerboltok száma: 65 db

alapterülete: 9.750 m²

Ruházati boltok száma: 12 db

alapterülete: 1.187 m²

Vas műszaki boltok száma: 26 db

alapterülete: 5.698 m²

A vonzaskörzet szerint szükséges terület: 33.475 m²

Körzeti szinten hiányzik: 2.058 m²

(Üzletek a Gorkij-i alközpontban déli autóbusz PU. térsége, Idegéri lakóterület)

Vendéglátás létesítményei:

Vendéglátó helyek száma: 63 db

alapterülete: 13.246 m²

Ebből: -éttermek, bisztrók, étkezdék száma: 23 db

alapterülete: 8.203 m²

- büfék, italboltok, borozók száma: 25 db

alapterülete: 6.557 m²

A körzet népessége alapján szükséges terület: 21.280 m² .

Hiányzik (településszinten):1.477 m²

(Városközpont nyugati része, Gorkij-i alközpont területén, Meszes tetőn kilátó, étterem-kávézó, D-i autóbusz pu., Idegéri lakóterület, Somoskőújfalu központ).

Szolgáltatások

A szolgáltatások területén jelentős az elmaradás, különösen a központtól távol eső területeken, ezért elsősorban az itt lévő minőségi és az új lakóterületek mennyiségi hátrányait kell pótolni.

Szolgáltató egységek telepítése:

- új lakóterületeken /Gorkij-i alközpont/

- Idegéri lakóterületek,

- Déli autóbusz PU. környéke

- Füleki út az iparvágány és a kórház között

(A kereskedelem és vendéglátás felsorolt adatait az 1990. évi KSH évkönyve alapján számoltuk).

Az 1996. év statisztikai adatai:

a kereskedelmi boltok száma:	1119
ebből: - általános áruház:	12
- élelmiszer szaküzlet:	380
- textil, ruházati:	184

- cipő és bőráru:	16
- vegyi áru:	50
- vas, műszaki, üveg:	193
- kultúrcikk szaküzlet:	77

A vendéglátó helyek száma: 267.

ebből: - meleg konyhás üzlet: 38

- italüzlet: 34

Az 1990. évi és 94. évi adatokat összehasonlítva rögtön szembetűnik az üzletszámok nagyarányú növekedése, ami azt jelenti, hogy a magán tőke kiveszi a részét a kereskedelemről és vendéglátásból.

A távlati fejlesztés -ellátás területén - zömmel a magán-erős megvalósításra számíthat. A hiányzó ellátó létesítmények a „keresletnek” megfelelően alakítandók ki a meglévő és tervezett lakóterületeken.

3.1.5. Hulladék elhelyezés:

A szilárd kommunális hulladék elhelyezésére tanulmány terv készült, amely 3 területet jelöl meg a hulladék elhelyezésére. (A három terület 8 lehetséges területből került kiválasztásra)

A három terület elhelyezkedése a következő:

- 5. jelű terület: a város belterületétől DNY-i irányban a 22. sz. fő közlekedési út úttól D-i irányban, Kotyháza lakott területétől Ény.-ra, a kotyházi patak vízgyűjtőjén helyezkedik el
- 7. jelű terület: a város belterületétől NY-i irányban, a 22.sz. Fő közlekedési úttól É-i irányban Felső Csókás pusztától ÉNY-i irányban helyezkedik el.
- 8. jelű terület: a 7. jelű területtől É-i irányban, annak tőszomszédságában helyezkedik el.

A telepek főbb jellemzői:

	5. jelű terület	7. jelű terület	8. jelű terület
Hulladék min. alapterülete (Ha)	13,30	11,00	16,70
Hulladék rétegmagassága (Ha)	40	63	53
Max. nettó kapacitás (m3)	1.826.980	1.071.710	2.979.300
Fajlagos helyszükséglet (m3/m2)	13,74	9,80	17,80
Összes helyszükséglet (Ha)	22	27,26	28,86
Hulladék elhelyezés időtartama (év)	Salgótarján	90	53
	Salgótarján + régió	62	40
			138
			95

- Mind a három terület a 22. sz. főközlekedési úttól megközelíthető.

Környezetbe illeszkedés szempontjából az 5. jelű terület a legkedvezőbb, gazdaságossági szempontból a 8. jelű terület.

- Városrendezési szempontból az 5. j. területet javasoljuk.

4. KÖZLEKEDÉS

4.1. Jelenlegi helyzet

4.1.1 Közúthálózat:

Főforgalmi utak:

- Salgótarján szerkezeti gerincét – a Hatvan-Salgótarjáni vasútvonallal együtt – a 21. sz. Hatvan-Salgótarján elsőrendű főút alkotja. A belterületen különösen a városközponton

áthaladva igen nagy átmenő forgalommal terheli a központot.

Ennek a terhelésnek a csökkentésére valósul meg a 21. sz főút, új, a központot elkerülő nyomvonala.

A kiváltás a Zagyvapálfalvai felüljáró és a Kossuth Lajos út között megvalósuló, de további szakaszának mielőbbi megépítése is indokolt, mert a városközpont tényleges tehermentesítése csak így lesz biztosítható.

- A megye másik főútja a 22. sz. Rétság-Salgótarján másodrendű főút (belterületen Szécsényi út) csak kisebb szakaszon érinti Salgótarján város területét. Vonalvezetése, kiépítettsége a város területén kielégítő (kivéve a járdát), forgalma jelentős.

Forgalmi utak:

- Salgó út /Mátraszele, Nádújfalu felé/ 2303. sz. összekötő út
- Kővár út /Karancslapujtó felé/ 2206 sz. ök. út
- Csokonai út – Nagymező út /Vizslás, kazár felé/ 2302 ök. út
- Ifjúság út /kapcsolat Somoskő és Salgóbánya felé/ 23102 bekötő út
- Forgách út /Somlyóbánya, illetve Kazár felé/ 23117 sz. bekötő út

A város területén a legnagyobb forgalma a Kővár útnak (2206 sz.) és a Salgó útnak (2303 sz.) van.

Nyomvonala tekintetében valamennyi megfelelő, a főúttal való kapcsolatuk csomópontjait – elsősorban a Salgó út – Füleki úti csomópontban bővíteni, korszerűsíteni szükséges.

Gyűjtőutak:

A városi gyűjtőutak a lakóutak forgalmát vezetik le a forgalmi utak, illetve a 21. sz. főútra.

Gyűjtőút funkciót töltenek be az alábbi városi utak:

- Kemping út
- Ybl Miklós út
- Móricz Zs. út
- Losonczi út – Alkotmány út
- Acélgyári út
- Arany J. út
- Meredek út – Szerpentin út
- Zemlinszky út
- Petőfi út
- Hősök út
- Zagyva út
- Vár út

A helyi autóbusz közlekedés többnyire ezeken az utakon bonyolódik le.

4.1.2. Tömegközlekedés

- A helyközi közlekedésben az autóbusz közlekedés dominál. Színvonalának emelése a közúthálózat fejlesztésének függvénye (utazási sebesség, új útvonalak, stb.)

Az autóbusz-pályaudvar a városközpont területén épült ki a vasútmegállóhoz közel.

Előnye: centrális elhelyezkedése, a 21 sz. főút ún. nyomvonalával kiépített kapcsolata, a vasúti megálló közelsége.

Hátránya, hogy a központ forgalmi, környezeti terhelését jelentősen növeli, zsúfolt, de területe nem bővíthető.

- A helyi tömegközlekedést Salgótarjánban ugyancsak autóbusz-járatok teszik lehetővé. Az 1990. évi KSH adatok alapján:

Viszonylatainak száma: 17, hossza: 117 km, szállított utasok: 29.489 ezer fő, 1994-ben ez a szám: 23.097 ezer fő, tehát jelentős csökkenés mutatkozik.

- A város területén két helyen épült ki helyi autóbusz pályaudvar:
  - az északi autóbusz PU a távolsági autóbusz PU közelében, az Alkotmány – Karancs út mellett, az önkormányzat felszámolása mellett döntött.
  - a déli autóbusz PU a Nagyállomás térségben a Rákóczi út Tarján patak közötti területen. Jelenleg a közlekedés rendszeréhez nem kapcsolódik, gyakorlatilag használaton kívüli.

Vasúti közlekedés

A meglévő vasúti hálózat alkalmas a vasúti közlekedési igények kielégítésére, de a pálya állapota miatt sebességkorlátozás jelenleg az autóbusz közlekedést kedvezőbbé teszi.

4.2. Fejlesztés, rendezési koncepció

4.2.1. A közúti forgalom előre becslése

- A várost érintő közutak a 21 sz. elsőrendű főforgalmi úton jelentkezik a legnagyobb forgalom, de jelentős forgalmat bonyolít a 22 sz. főút, valamint a 2206 sz. út és 2303 sz. ök. Utak /Balassagyarmat, Litke, Mátraszele irányából/.
- A forgalom becslését 2000-re és 2010-re végeztük el, alapul véve a KIG által szolgáltatott 1992. évi forgalomszámlálási adatokat és a szorzóként megadott viszonyszámokat.
- A forgalmi adatok jelentős csökkenést mutatnak az 1980. évihez viszonyítva. A forgalmon belül általában nőtt a személygépkocsi forgalom, viszont csökkent a busz és a tehergépkocsi forgalom. Ez összefügg a gazdasági helyzettel. Az ipar, építőipar lecsökkenése nyilván a tehergépjármű forgalomra van kihatással.
- A forgalmi adatokat a 3 sz. melléklet táblázata tartalmazza.

4.2.2. Javasolt közúthálózat

- A 21 sz. főútvonal városközpontot elkerülő szakasza D-felől a Kossuth Lajos utcáig korszerű vonalvezetéssel már üzemel, 2x1 forgalmi sáv szélességgel. A tervezett további szakasz a Tarján - patak és a Hatvan-Somoskőújfalu vasútvonal között halad a Kossuth L. úttól a már megépült szakasz folytatásaként.

En az ún. III. ütem, mely a szakasz legkritikusabb része, teljes hosszában a vasút nyugati oldalán halad és a vasút alatt (külön szintben) csatlakozik vissza a Füleki útra (Beszterce ltp. központjával szemben). Az országos közúthálózat fejlesztése szerint a 21 sz. út továbbra is elsőrendű főút marad., 2x2 nyomtávra bővítve.

Ennek értelmében a város déli területén a városházától a 22 sz. főút becsatlakozásáig az út szélesítéséhez a szükséges területsávot biztosítjuk. (Kisterenyé és Salgótarján Szécsényi út közötti szakasz négy nyomúsításának tanulmányterve elkészült).

Szükséges a főút Somoskőújfalu belterületi szakaszának a szélesítése, mivel a jelenlegi 2x1 forgalmi sáv a növekvő átmenő nemzetközi forgalmat nem tudja elvezetni.

- A 22 sz. Rétság-Salgótarján másodrendű főút jelenlegi nyomvonala megfelelő távlatban is. Szükséges viszont az út menti járda megfelelő kiépítése, és a szabályozási szélesség növelése.
- A várost érintő összekötő utaknál nem terveztünk nyomvonal korrekciókat, a figyelembe vett időtávban a jelenlegi nyomsávokkal a várható forgalmat le tudják bonyolítani.
- Javasoljuk az alábbi településrészeket összekötő utak megvalósítását:
  - Zagyvaróna-Salgóbánya összekötés a meglévő dűlőút nyomvonalán
  - Baglyasalja /Petőfi út/ - Idegéri lakóterület összekötése /Karancs út/
  - Arany J. út – Pécskő utca összekötése
  - Megvizsgálandó: Ponyipusztá – Camping út összekötése

- A Gorkij ltp. gyűjtőútjának kicsatlakoztatása a 22. sz. főútra (Szécsényi út)

A domborzati viszonyok miatt egytengelyű városszerkezet tehermentesítése szükséges, a mellékvölgyek – mint zsákutcák összekötése harántoló utakkal.

Ezáltal a belváros szűk kapacitású úthálózata tehermentesíthető a perifériális városrészek közti tangenciális közlekedéstől. (Az utak mentén – ha az alapvető infrastruktúra biztosított – új településszerkezet kristályosodhat ki.)

Somoskő, Salgóbánya adottságai alapján a jövőben az idegenforgalom tölthet be nagyobb szerepet, ezért indokolt az útkapcsolat javítása, kellő számú parkolóhely kialakítása.

A városi főúthálózat jelentős átmenőforgalmat bonyolít le. E forgalom egy részének megállításával, kamionparkoló és kapcsolódó létesítmények elhelyezésével kedvező fejlődési folyamat indulhat meg.

A javaslatban szereplőhurkos útszerkezeten a mainál kedvezőbb vonalelosztású tömegközlekedés kialakítására is nyílna lehetőség.

4.2.3. Jelentősebb közúti csomópontok

- A város jelentősebb közúti csomópontjai a 21 sz. főúton helyezkednek el. A 22 sz. és 2206 sz. Litkei összekötő út keresztezésében a csomópontok kiépültek, az utóbbi jelzőlámpás megoldásban.

- Az „un.” pálfalvai felüljáró bővítésével, a régi és új út forgalmi kapcsolatának megteremtésével a Rákóczi út forgalma kismértékben csökkenthető.

- A Baglyasi út meglévő külön szintű kapcsolat nélküli kereszteződésében utólagosan csak mind a két irányból „rámpa” szerű lehajtó és felhajtó sávok kiépítésére van lehetőség. A területet a rendezési tervben biztosítani kell.

- A 21. sz. főút tervezett É-i szakaszán a legfontosabb csomópont a Salgó út – új főút által alkotott kereszteződés.

- A csomópont külön szintű megoldású kell hogy legyen és a hídszerkezet csakis völgyirányú, a patak és a vasút közötti terület fölött vezethet.

- Az új út nyomvonalában megoldott a Beszterce és Kemerovó lakótelepek, valamint a nyugati városrész forgalmának bekapcsolása is megfelelő csomópontok kiépítésével.

4.2.4. Helyi tömegközlekedés

A helyi tömegközlekedés módosítására a következőket javasoljuk.

- A jelenlegi helyközi (távolsági) pályaudvar legyen a helyi tömegközlekedés centruma és a helyközi pályaudvar funkcióját a déli buszforduló vegye át.

- A déli decentrum jelenleg nem alkalmas a javasolt funkció betöltésére, de területbővítéssel, a szükséges utasforgalmi létesítmények (utasváró, szociális blokk) elhelyezésével alkalmassá tehető.

- A helyi tömegközlekedés centrumának a városközpontban tartása lehetővé teszi a sugaras közlekedés megtartását, amely a város szerkezetéhez legjobban alkalmazkodik.

- A javasolt megoldás előnye, hogy a jelenleg ideiglenesen kialakított északi buszforduló (napi 800 járat) egyébként is fokozott környezeti terhelése a területen csökkenthető. Ezen túlmenően igen értékes terület nyílik meg a Karancs utcában minőségi lakásépítési programmegindításához.

4.2.5. A gépjármű üzemi létesítmények és parkolás fejlesztési igényei:

- A 111/1995. (IX.21) Korm. sz. rendelet, mely a nehéz teherjárművek hétvégi, illetve ünnepnapokon való mozgását tiltja meg, szükségessé teszi a város területén terület

kijelölését, ahol a hétfégi pihenőre kényszerített járművel várakozni tudnak. Erre alkalmas terület a város déli végénél a 21.sz. főút melletti terület.

Itt „autópálya-állomás” felszereltségű létesítmény kialakítása kívánatos (parkolóhely, étterem, motel, üzemanyagkút).

- Átmeneti kamion pihenőhely kialakítása közvetlenül a határállomáshoz kapcsolódó területen is elképzelhető a határ-átkelőhely területének bő és új közúti híd építésével.
- Az már bebizonyosodott, hogy a városban további több száz férőhelyes garázsorok megvalósítása nem reális, s a nagy területű gépkocsi parkolók építését a város domborzati adottsága nem teszi lehetővé. A parkolási igényeket az egyes létesítményekhez kapcsolódóan szintben, épület alatt (tér szint alatt), vagy kétszintes parkolókkal kell kielégíteni. A „Nemzeti tömb” területe, mely a 21-es út tovább építésével közlekedési terület szomszédságába kerül, alkalmasnak látszik többszintes parkolóház megvalósítására. (Elképzelhetőnek tartjuk, hogy a fedett parkolókat (intézményekhez tartozót) a téli hónapokra – december-január-február – garázként kibérelhetik, s az ebből befolyó összeg már fedezheti, hogy ezeket a parkolókat megfelelő parkoló ór vigyázza.)

Salgótarján területén jelenleg 6 db üzemanyag-töltő állomás működik, ezek:

- MOL Rt. Zagyvapálfalva (temető mellett)
- JET Zagyvapálfalva (Síküveggyárral szemben)
- ÖMV Salgótarján (Földhivatal mellett)
- TOTÁL városközpontban (autóbusz PU. szemben)

A felsoroltak korszerű, modern kialakítású állomások.

Ezeken kívül Somoskőújfalu és Zagyvaróna területén üzemelnek kisebb üzemanyag-töltők.

Üzemanyag-töltő állomás részére területet kell biztosítani:

- a város déli végén (a hétfégén pihenőre kényszerített nehéz gépjárműveknek)

4.2.6. Gyalogos közlekedés

A város területén gyalogos közlekedésre létesített út kevés van, ezek:

- a domboldalon lévő beépítések „rövidebb” úton való megközelítést biztosító lépcsők,
- a nyugati városrész /patak menti/ gyalogos sétány

A gyalogos közlekedés többnyire az utak menti járdákon zajlik. A járdák kiépítettek, állaguk azonban felújítást igényel.

- A Tarján-patak keleti oldalán a patak melletti 2,0 m-es (kötelezően előírt) karbantartó sáv területén **kerékpárút** valósulhatna meg a Beszterce lakóteleptől a Síküveggyárig (Csokonai útig), valamint a Tóstrand körü, amely tovább vezethető Somoskőújfalu központjáig. Ez az egészséges mozgási lehetőség mellett a patak karbantartó sávját is biztosítaná, s a patakpart renden-tartását szolgálná.

4.2.4. Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés vonatkozásában foglalkozni kell a „helyi érdekű vasút” megvalósítási lehetőségével. A témával kapcsolatban a MÁV Rt. Bp.-i Üzletigazgatósága Munkacsoportja készített vizsgálatot, melynek lényege a következő.

A vizsgálat 3 változatot elemez (A, B, C változatok), ezek:

- „A” változat: meglévő vasúti pályán a fenntartási munkálatok kivételével egyéb ráfordítás nem szükséges.

Beruhásként csak az új megállóhelyek – szám szerint 6 db – kialakítása szükséges. (Minimum megoldás)

- „B” változat: egyvágányú pálya optimális kihasználása.

A meglévő pályához több helyen hozzá kell nyúlni, (kitérő pálya létesítése, védőconkvágány építése) és természetesen az új megállóhelyek létesítése.

- „C” változat: kétvágányú pálya.

A kétvágányú pálya megoldás biztosítaná a legjobb minőségű szolgáltatást, de a legköltségesebb is, mivel a teljes szakaszon igénylik a második vágány kiépítését.

A vizsgálati eredmények a leggazdaságosabb megoldásnak a „B” változatot mutatják.

Az „A” változat viszonylag elfogadható áron megvalósítható, azonban az elérhető szolgáltatási színvonal nem éri el a jelenlegi autóbusz közlekedés színvonalát sem, versenyképtelen, megvalósításra nem javasolható.

A „C” változat (két vágányú pálya létesítése) ugyan kimagasló szolgáltatási színvonalat nyújt, azonban a bekerülési költségek rendkívül magasak, míg a „B” változat nem túl magas költségek mellett nyújt kielégítő szolgáltatási színvonalat.

Új megállóhelyek kialakítása szükséges:

- Salgótarjánban: a Batsányi út, Vásártér, Móricz Zs. út, Kemping út
- Somoskőújfalu: Kertváros, Szikszói út környéke

5. ÜDÜLÉS, IDEGENFORGALOM

5.1. Jelenlegi helyzet:

Salgótarján szép táji környezete elsődlegesen az itt lakók üdülési, pihenési igényét hivatott szolgálni.

A kívülről a területre irányuló „üdülési „ igény:

- elsősorban kirándulási, néhány órás vagy 1-3 napos tartózkodás jellegű,
- kisebb mértékű a jó helyi levegőt kedvelők hosszabb idejű (1-2 hetes) tartózkodása.

Az üdülés és pihenési lehetőséget a város területén lévő üdülőtelkek, zártkertek és szálláslehetőségek biztosítják.

Számszerű adataikat a 4. számú melléklet tartalmazza.

5.2. Fejlesztési, rendezési koncepció

Az üdülés-idegenforgalom területén a meglévő létesítmények jobb kihasználása az üdülő területek megfelelő infrastruktúrával való ellátása lehet a jövő feladata.

5.2.1. Üdülőtelkek

- Somoskőújfalu és Somoskő között kialakított telkeket (Bagókö-Somoskő) üdülőtelkeknek kell minősíteni.
- Új parcellázásokat nem szabad engedélyezni, csak is az itt már meglévő belterületeken belül adódó telekosztásokból, üresen álló telkekből alakíthatók ki üdülőtelkek.
- **Somoskő és Salgóbánya** városrészek üdülőfaluvá fejlesztendők, s ugyanezt javasoljuk **Rónabánya- és Rónafalu** településekre is.

Vegyes építési övezet kialakításával a megüresedő lakóépületek üdülőingatlanként való értékesítésével, az üdülési-pihenési lehetőség megteremtésével az infrastrukturális ellátás kihasználtsága gazdaságosabb lehet.

- Salgótarján területén a fentiekén kívül Somlyóbánya területe tartozik az üdülőterület kategóriába. Jelenleg az üdülőparcellákon kívül a kolónia épületek szolgálnak lakásul az itt élő állandó lakosságnak. A kolónia épületek rossz állagúak, a természetes avulásukkal a megszüntetésüket biztosítani kell. A felszabaduló területet az üdülő területhez tartozó közösségi célú területként, illetve az igényeknek megfelelően üdülőparcellák kialakítására lehet felhasználni.

- A város külterületi lakothelyei közül azok, amelyek az északi területen az üdülő körzet területén helyezkednek el, s mint lakóépület megüresednek, üdülőházként értékesíthetők. (Csernyik völgy, Dugdelpuszta, Gyurtyános, Medves-puszta, Salgó-puszta, Somoskőitanya, Szilvaskő-puszta) (6.sz. Melléklet)

5.2.2. **Zártkertek**

- A zártkertek aktív pihenést szolgáló területek, azokon a külterületi (vagy belterületből kicsatolt) részeken alakultak ki, amelyek a nagyüzemi művelésre kevésbé alkalmasak domborzatuknál fogva, de a kertművelés lehetőségei biztosítottak..
- A zártkertek zöme kapcsolódik a belterülethez, illetve annak közelében jött létre, néhánynak a kialakítása eleve olyan céllal történt, hogy távlatban lakóterületként szolgál majd (pl.: Kercseg-dűlő zártkertje).
- A „jelenlegi helyzet” fejezetben felsorolt zártkerteket továbbra is kertként javasoljuk fenntartani, kivételt csak a Kercseg-dűlői zártkertek képeznek, amelyeket eleve úgy terveztek, hogy később lakóterület funkciót töltsön be.

5.2.3. **Szállodák, turistaházak, üdülőlétesítmények:**

- A város területén nagyobb szálloda létesítését nem javasoljuk, mivel úgy látjuk (az adatok alapján), hogy a meglévők nincsenek kihasználva.
- Kisebb panziók, vendégfogadók létesítése elképzelhető úgy Salgótarján központi belterületén, mint az északi üdülőterületen (magánvállalkozás formájában).

6. KÜLTERÜLET, BELTERÜLETI HATÁR

6.1. **Külterület felhasználása**

6.1.1. **Mező és erdőgazdálkodás**

- Külterületen a mező és erdőgazdasági területek helyezkednek el, s a területen belül dominál az erdőterület, mely túlnyomórészt az északi-keleti térségben található. Az összes külterület 8147,63 Ha, ebből az erdőterület 5732,93 Ha-t tesz ki.
- A mezőgazdasági területek közül legnagyobb részarányal (62,3%) a gyepterületek részesednek, melyek nagyjából foltszerűen, több helyen erdőterületek között, zárványként jelentkeznek. Területük zömében cserjékkel borított, így művelésre kevésbé alkalmas.
- A szántóterületek részaránya 36%, de a területek jó része gyenge termőképességű. A gyümölcsös hányada 1,7% elenyésző.
- Az erdőterületek mintegy 60%-án két szervezet az:
  - Ipoly Erdő Rt. és a
  - „Cered-völgye” Tsz. gazdálkodik.

Az erdőterület megoszlása

Az Ipoly Erdő Rt.	3370,07 ha
„Cered-völgye” Tsz.	860,10 ha
Egyéb gazdálkodó szervezetek	<u>1502,76 ha</u>
összesen	5732,93 ha

Az erdők rendeltetés szerinti besorolása:

- fatermelés (gazdálkodási célú erdő)
- jóléti (pihenőerdő, parkerdő)

- környezetvédelmi (vízvédelem, lakóterületi véderdő)
- természetvédelmi (Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet)
- egyéb (szaporítóanyag, vadgazdaság, stb.) erdők

A pihenő és parkerdőket, valamint a véderdőket a lakó és üdülőterület fejlesztésével összhangban kell kijelölni.

6.1.3. Kárpótlásra kijelölt területek

- A kárpótlásra kijelölt területek és azok magántulajdonba kerülése folyamatos, még jelenleg is tart. Kárpótlási területek elsősorban a rét-legelő és szántó területek. Nagyobb összefüggő erdőterületek nem kerültek magánkézbe.

Célszerűnek látszik, hogy a nagy összefüggő erdőterületek a jövőben sem „aprózódjanak” fel magántulajdonosok között, mert egységes erdőgazdaság csak a kisebb számú gazdálkodó szervezte révén biztosított.

- A privatizálás során magánkézbe került földterületekre vonatkozóan:
  - a város É-i területein meglévő és kijelölt üdülőterületek térségében állattartó telepek (üzemek) telepítését nem szabad engedélyezni,
  - az itt lévő lakóterületeken természetesen az övezetekre előírt állattartás engedélyezhető, de kerülni kell a környezetre kedvezőtlenül ható nagyszámú állattartó telepeket.

A város déli részein, ahol a szántó terület is nagyobb mennyiségben fordul elő, és a legelőket sem tagolja úgy fel az erdő, itt lehetőség van az igényeknek megfelelően farmgazdaságok kialakítására.

6.1.3. Farmgazdaságok kialakítására számba vehető területek

- Farmgazdaságok kialakítását a forgalmi utak mentén és a külterületen tervezett városrészeket összekötő út mentén javasoljuk.

Ezek: - 22. sz. főforgalmi út mentén építmények az út tengelyétől 100 m-re létesíthetők,
 - a 2206 sz. Karancslapujtó felé vezető út mentén, itt az út védőtávolsága 50 m,
 - a Baglyasalja és Idegér, valamint a Ponyipuszta – Camping út összekötésre tervezett utak mentén, itt az út szabályozási szélesség megtartása és előkert biztosításával telepíthetők az építmények.

6.2. Belterületi határ módosítások

A város belterületi határának jelentősebb módosítását az üdülőterületek fejlesztésre kijelölt lakóterületek és ipari területek belterületbe csatolása eredményezi.

- Ezek: - Somoskő és Somoskőújfalú üres részeknél (üdülőterület bevonás)
- Salgótarján központi belterülete a tartalék lakóterületekként megjelölt Idegér RRT, Károlyakna RRT területével bővül,
  - a déli városrészen a Kotyháza felé vezető út mentén tervezett ipari terület képezi a belterület növelését.

A belterület határ módosítására csak akkor kerülhet sor, ha a terület tényleges felhasználására is sor kerül.

7. KÖZMŰHÁLÓZAT

7.1. VÍZI KÖZMŰVEK

A terv elsődleges célja a város tovább fejlődését illetően a korábbi rendezési tervekben meghatározott területfelhasználások, ipari és szolgáltatási struktúra felülvizsgálata, az eddig

megvalósult állapot regisztrálása. A továbblépés érdekében a közel távlati időszakra az ipari, szolgáltatási szféra területi elhelyezkedése, a lakásellátás területén, az építési igények és a város érdekének lehetséges összehangolása.

7.1.1. MEGLÉVŐ ÁLLAPOT

7.1.1.1. Vízellátás

Salgótarján város vonzáskörzetének Általános Rendezési tervét 1982-ben készítette a VÁTI. Ez a terv az 1978-ban készült VÁTI 2399/76.sz-ú fejlesztési koncepció szak és főhatóságok által véleményezett megoldásait is figyelembe vette. Gyakorlatilag a városnak ezen terv szolgált alapul az elmúlt 10 év ipari, lakossági-infrastrukturális fejlesztéshez.

A város vízigényét jelentős részben az Észak-Nógrádi és a Közép-Nógrádi regionális rendszerek biztosítják.

Kisebb részben segítik a város vízellátását a helyi víztermelő kutak. A regionális rendszerek jelenlegi kapacitásuk alapján elegendő vizet szolgáltatnak, sőt kapacitás-többletük hosszabb ideig biztosítják a megfelelő szintű ellátást a városnak, már számolni kell azzal, hogy a Ménes völgyi települések vízellátásának belépésével az ÉRV Komravölgyi tározóra épített víztermelő kapacitása 80-90%-os terhelésű lesz. A KNRV hasznosi víztermelő kapacitása jelenleg 60%-os leterheltségű.

A vonzáskörzethez tartozó még el nem látott települések beépítésével a fölös kapacitás lekötődhet.

A helyi, illetve Mátraszele térségében üzemelő kutak mintegy 10-15 %-át adják a város vízigényének. Termelésük csökkenő tendenciát mutat, vízminőségük eltérő. Jellemzőjük a keménység és a magas vastartalom.

A Komravölgyi tároló vízminősége ugyancsak romló tendenciát mutat, a vegyi és biológiai szennyezettség növekedése sürgős beavatkozást igényel, mert a víz törésponti határ közeli klórozása – elsősorban a nyári időszakban – nem tartható fent.

Meglévő vízbázisok:

Városi és környéki felszínközeli és mélyfúrású kutak, és kapcsolódó források:	1623m ³ /nap
Mátraszelei kutak:	1078 m ³ /nap
ÉRV. Mihálygergei telep:	7752 m ³ /nap
KRV Hasznosi telep	3751m ³ /nap
Összesen:	14204 m ³ /nap

A vízmennyiség megoszlása:

- lakossági fogyasztás 67%
- ipari fogyasztás 33%

A város $\approx$ 13.800 m³ tárolóval rendelkezik, összesen ez a maximális napi vízfelhasználás $\approx$ 97%-a.

Ellátottsági szintek: (1990. évi adat)

Házi bekötéssel ellátva a lakosság:	0%	16874 lakás
Telken belüli közkifolyókból:	6%	2202 lakás
Közkifolyóból ellátott:	3%	569 lakás
Ásott kúttal ellátott:	2%	315 lakás
összesen:	100%	18960 lakás

Az ipar és kereskedelem vízfelhasználása a város hálózatáról: 60 % (3.278 m³/nap), saját kutak, illetve vízbázis adja a 40 %, (2.120 m³/nap) vízszükségletét.

7.1.1.2. Szennyvízelvezetés és tisztítás:

A város lakosságának nagyobb része – a lakások 73 %-a rendelkezik elválasztott rendszerű csatornahálózattal.

A csatornahálózat csaknem 100 %-a központi belterületen van, külső városrészekben csak Zagyvarónán van kisebb csatorna szakasz, a további városhoz tartozó területek nem rendelkeznek szennyvízcsatorna-hálózattal.

A csatornák jelentős része – kivétel a Déli iparterület nyomott csatornaszakasza – gravitációs kialakítású. A városi főgyűjtő 40/60 cm 1940-1950 között épült, míg a 70-80-as években épült menetesítők Ø 50-80 cm méretűek.

A ráhordó mellékági csatornák Ø 20-40 cm méretűek, több szakaszon túlterheltek. A keletkező szennyvízmennyiség – figyelembe véve a csúcsterhelést is – mintegy 7500-8000 m³/nap.

Jelenleg a város biológiai szennyvíztelepe 10000 m³/nap kapacitású.

Elkészült a zagyvarónai szennyvíztisztító berendezés 75 m³/nap névleges teljesítménye. Terhelése ma 60-65 m³/nap, hatásfoka jó, az előírt határértéken belüli tisztított vizet enged a Zagyva patakba.

A város külső kerületeiben, illetve a városszél családi-házassági részein a keletkező szennyvizet tárolókban gyűjtik és időszakonként a városi szennyvíz-tisztító telepre szállítják.

A házi szennyvíztárolók, szikkasztók jelentős része szabálytalan, mind kialakítását, mind védőtávolságát illetően. Szennyvíztisztító kis-berendezés működik még Salgótarján városrészen rossz hatásfokkal. Jelenleg nem üzemel a volt Erőműi szennyvíztisztító, melynek jó hatásfoka volt. A tisztított szennyvizek befogadója a Tarján és a Zagyva patakok.

7.1.1.3. Felszíni vízvezetés

A város csapadékvizeit nyílt és zárt vízvezető rendszerek vezetik el. A városon át összesen 32 km hosszú patakmedrek vezetnek át, melyek befogadói a csapadékvizek. A patakmedrek nagy része burkolt, de egy része már feliszapolódott, veszélyeztetve a csapadécsatornák összegyűjtött vizeinek elvezetését. Az utak mentén lévő vízvezető árok hossza: 99 km, ennek kétharmada burkolattal ellátott.

A város alatt mintegy 70 km hosszúságú zárt csapadécsatorna hálózat húzódik, anyaga zömében betoncső.

7.1.2. FEJLESZTÉSI JAVASLAT

7.1.2.1. Vízellátás

A város vízellátását illetően a regionális rendszerek nyertek meghatározó szerepet, a helyi kutak, források ma a vízszükséglet 12-15 %-át adják, amennyiben vízminőségük, illetve vízhozamuk továbbra is romlik, újabb kutak felhagyásával kell számolni, véglegesen a jövő dönti el fenntarthatóságukat.

Természetesen számolni kell hosszabb távon is a helyi víztermeléssel, mivel egyes kutak (Paptag, Gedőc, stb.) jó minőségű ivóvizet szolgáltatnak, a regionális rendszerekhez keverve javítják a minőséget.

A regionális rendszerrel a Hasznosi vízfelhasználást bővíteni kell, ennek érdekében jelenleg már épül Károly aknán egy 1000 m³-es medence és a távvezeték rendszereket összekötő vezeték. Ez a rendszer előreláthatólag 1997-ben elkészül.

A város belső elosztóhálózata a jelenlegi igényeket kielégíti, csúcsidejű fogyasztás esetén viszont vízhiány lép fel egyes területeken, valamint nyomásesés jelentkezik a külső területek több részén is. Ezek megszüntetéséhez a belterületi főnyomóhálózat bővítése és az elosztóhálózat keresztmetszeti bővítése, a Pécskő oldali tároló és kapcsolódó létesítményeinek megépítése szükséges.

A Forgács-Somlyó ellátás javítását átemelő és hálózat bővítéssel lehet biztosítani.

Az újabb lakó és iparterületek igényelt vízellátását a meglévő városi hálózatról biztosítani lehet.

A Károlyakna feletti Kecsehegyi tárolót ugyancsak bővíteni kell a jelenlegi igény esetén is, de figyelembe kell venni a Károlyakna-Baglyasalja között javasolt lakóterületi bővítést is.

A városi vízellátásban a mennyiségi problémák a javasolt bővítésekkel megoldhatók. Komoly gondot jelent a vízminőség, amelynek javítása elérhető:

- a vasiszappal szennyezett hálózat teljes rekonstrukciójával
- a vastalanító technológiát biztosító vízmű és a vizet szállító Mátraszele-Salgótarján összekötő vezeték átépítésével.

Szükséges fejlesztés továbbá, a térség összefüggő ivóvíz ellátó hálózatra az egységes üzemi irányítórendszer kiépítése.

7.1.2.2 Szennyvízelvezetés és tisztítás

A szennyvízcsatorna hálózat bővítésének területén nagy hátrányt kell a városnak behoznia, a lakosság 73 %-a rendelkezik ugyan közcsatornával, de ez a belterületnek csak kb. 50 %-át fedi le. Törekedni kell az ellátatlan területek bevonására.

Az ellátatlan területek egynémelyekénél rendelkeznek a város előtervekkel, illetve kiviteli tervekkel, ezek megvalósítását (Salgó út, Ferenc telep, Művész köz-Derkovits út, Somoskőújfalu, Zagyvaróna stb.) valamint új területek bevonását a pénzügyi lehetőségekhez mérten ütemezni kell.

A fejlesztésre kijelölt lakóterületek, valamint a külső területek gravitációs úton csatornázhatók, a javasolt iparterületeknél csatlakozni lehet a déli iparterületen lévő nyomott csatornára.

Somoskőújfalu és az ide kapcsolt Somoskő és Eresztvényi csatornahálózat estén vizsgálni kell a nyomott rendszer megvalósításának lehetőségét. (Megfelelő szintű tanulmányterv elkészült.)

A számításba vehető szennyvízmennyiséget a mellékelt táblázat tartalmazza.

A városi szennyvíztisztító telep kapacitása jelenleg 10000 m³/nap, de a kiépített műtárgyak lehetővé teszik a 15000 m³/nap kapacitás bővítést. Ez a kapacitás hosszú távon elegendő a város egész területén keletkező szennyvizek fogadására.

5. sz. melléklet:
- Vízigények 2000 évig 1. sz. táblázat
  - Szennyvízmennyiségek 2. sz. táblázat

7.1.2.3. Felszíni vízelvezetés

A még „megoldatlan” területeken, a felszíni vizek elvezetését zárt csapadékcatornával (intenzív beépítési területeken) burkolt nyílt árokkal vagy folyókával javasoljuk, az utóbbi két megoldás a családi-házass beépítéseknél jöhet számításba.

7.2. VILLAMOSENERGIA-ELLÁTÁS, KÖZVILÁGÍTÁS, TÁVBESZÉLŐELLÁTÁS

Salgótarján város meglévő villamos rendszere két állomásból táplált:

- Salgótarján, Rákóczi úton lévő 35/20/10 kV-os állomás, 10 kV-on, 2x12,5 MVA, 20 kV-on 2x12,5 MVA teljesítmény kapacitással.

- Salgótarjáni Acélárugyár RT. területén lévő 120/10 kV-os alállomás, 10 kV-on, 16 MVA teljesítmény-kapacitással.

A városközponti energiaellátás 10 kV-os primer-kábelekre fűzött 10/0,4 kV-os épített házas transzformátor állomásokból, peremrészeken 20/0,4 kV-os oszloptranzformátor állomásokból ellátott. A vezetékhálózat a városközpontban mind a primer, mint a szekunder oldalon földkábel, a peremterületeken légvezeték.

A kisfeszültségű hálózat hossza: 328,3 km.

Az összes áramfogyasztó száma: 24132 db

Fogyasztott villamos energia 1994-ben: 138.698 Moh.

Közvilágítási lámpatestek száma: 5384 db, melyek teljes mértékben korszerű kislevegő és nagy fényhasznosítású lámpákra lettek kicserélve. A meglévő közvilágítási rendszer a korszerű követelményeket kielégíti.

Az általános rendezési terv szerint javasolt beépítések villamos energia ellátása:

- A város déli részére javasolt ipari létesítmények villamos energia ellátása új állomás és transzformátor-állomások telepítésével és a hálózat kapacitás bővítésével biztosítható.
- Józsefakna, Károlyakna, Eperjes-telep körzetébe (Idegér) javasolt családi- és sorházas beépítés (800 db) villamos energia igénye 3 db 630 kVA teljesítményű új transzformátor állomások és hálózat kapacitás bővítéssel biztosítható.
- Peremrészekre javasolt üdülőterületek (Somoskő, Eresztvény, Salgóbánya, Rónafalu, Rónabánya), mind nappali, mind éjszakai (elektromos hőtárolós fűtés) elektromos igénye a meglévő transzformátor-állomások kapacitás bővítéssel biztosítható.
- A Csokonai út villamos energia ellátása a közelmúltban elkészült részletes rendezési terv szerint.

7.3. TÁVBESZÉLŐ ELLÁTÁS

Salgótarján az országos távhívó hálózatba az 1979-ben létesített 6000 kapacitású CROSSBÁR rendszerű főközpont üzembehelyezésével kapcsolódott.

A részvénytársasági kezelésben lévő primer távbeszélő hálózat 1996. tavaszára a város teljes területén – ide értve egyes zártkerti vagy üdülő övezeteket is – kiépült. Az új elektronikus központ kapacitása 12.000 állomás. Ezzel a fejlesztéssel a városban gyakorlatilag valamennyi vezetékes telefon igény kielégíthető.

7.4. HŐENERGIA-ELLÁTÁS

7.4.1 Jelenlegi állapot:

A város hőenergia ellátására három mód jellemző.

A távhővel ellátott lakóépületek és intézmények /117 db/ lekötött csúcs hőigénye 47 MW. A volt hőátalakító központ helyén 34 MW teljesítményű kazánház került kialakításra melyről zömében a városközpont ellátott.

A Beszterce lakótelepen a lakások jelentős részét az itt lévő kazántelep távhő szolgáltatással látja el. A Bem úti kazánház néhány közeli intézmény hőenergia ellátását biztosítja.

A távhőellátásba bekapcsolt lakások száma 3850 db.

A másik fő energiahordozó a földgáz:

A fogadóállomás a Sugár út és vasút között került telepítésre. A várost alapvetően 2 db nagy közép nyomású gázelosztó vezeték látja el. Nyomáscsökkentők közbeiktatásával a közép és kisnyomású gázelosztó vezetékek dominálnak. A gázelosztó vezetékek jelenleg az alábbi városkörzeteket látják el.

- Zagyvapálfalva, Bányagépgyár-Brezina
- Baglyasalja
- Forgács lakótelep
- Károlyakna, József-akna
- Vásártér,Rokkant
- Kemerovó ltp., Beszterce ltp., Béke telep
- Jónásch telep
- Ferenc telep
- Somoskőújfalu

A város egyéb gáz és távhőellátásba be nem kapcsolt lakó és középületeiben a vegyes tüzelés a meghatározó. A széntermelő bázis csökkenésével a szilárd tüzelés átmenetileg háttérbe került. A hőtermelőket olajtüzelésre állították, illetve kicserélték. Az olajár drasztikus emelése miatt a hőenergia ellátás visszatért a vegyes tüzelésre, illetve lakossági társulás keretében a vezetékes gázellátásra. Még nem számottevő mértékben, de megjelentek a nagy tartályos PB gázellátás házi rendszerei is.

7.4.2. FEJLESZTÉS, RENDEZÉSI JAVASLAT

7.4.2.1. Távhőellátás

A távhőellátásba bekapcsolt épületek hőközpontjaiban a hőenergia mérés mindenütt biztosítva van.

A helyi szabályozás sok hőközpontban hiányzik.

Az épületek hőleadóinak méretezése a hőtechnikai szabvány-változás miatt két módon történt. -20 C, illetve 15 C méretezési hőmérsékletre.

A helyi szabályozás megoldatlansága miatt a -20 C-ra méretezett épületeknél ezért túlfűtés jelentkezik, ami tetemes energia veszteséget okoz, illetve a távhő kapacitást csökkenti.

A túlméretezés miatt a távhőszolgáltató csökkentett paraméterekkel üzemel, de ezzel sem tudja teljesen kiküszöbölni az egyenletlen hőelosztást.

Ezért javasoljuk a hőközpontonkénti szabályzást biztosító műszerek beépítését.

7.4.2.2. Gázellátás

A kialakítandó ipari területek gázellátását a patak keresztezése nélkül a nagy középnyomású gázelosztó vezetékről lehet biztosítani.

A Kotyházára tervezett ipartelep bővítés energiaellátását szintén gázenergiával lehet biztosítani a meglévő középnyomású elosztóvezetékek továbbépítésével.

Az Eperjes-telep, illetve Károlyakna (Idegér) beépítésénél szintén gázenergia felhasználásával lehet számolni, melyet részben az Eperjes telepről, részben Károlyaknai elosztóvezetékéről lehet biztosítani.

A Károlyakna, Józsefakna közötti beépítési területnél az energia-ellátás szintén megoldható földgázzal a Károly aknát ellátó elosztóvezetékéről.

Ponyipusztá beépített területénél célszerű szintén gázenergiát felhasználni. Megoldási módja a Ferenc telepi elosztóvezeték továbbépítése.

Az üdülőterületnek javasolt Somoskő, Salgóbánya, Rónafalu, Rónabánya energia-ellátását környezetvédelmi okokból javasoljuk megoldani.

Hőleadóként hőtárolós kályhák beépítését javasoljuk. Alternatívaként a földgáz felhasználása is szóba jöhet a már elkészült tanulmányterv szerint.

8. VÁROSSZERKEZET, VÁROSKÉP ÉS MŰEMLEKVÉDELEM

- Városszerkezet és városkép érdekében helyi védelem alatt áll a városközpontnak a vasút keleti oldalán elhelyezkedő része. A védett terület határai:

- északon az Arany J. út
  - délen a Litkei út és a Pécskő út
  - Ny-on a vasútvonal
  - K-en a Pécskő domb beépítetlen része
  - Városszerkezeti szempontból javasoljuk helyi védelem alá helyezni a vasút Ny-i oldalán a Kossuth út és a Sportsarnok közötti (Losonci út Kassai sor által határolt) un. Polgári negyed. Az átépítések csak a környezetbe illően engedélyezhetők.
  - Helyi védelmet kell biztosítani az egységesen megmaradt és jellegzetes bányakolóniák területére: - Rónabánya településrészen
    - Salgóbánya kis-telkes, ikerházas beépítésű területére.
  - Salgótarján központi belterületén a 17/1987 (IV.27.) sz. rendelettel helyi védelem alá került néhány épület (pl. Megyeháza, Kossuth út bíróság és rendőrség épülete, Salgó út ev. templom, Baglyasalja rk. templom és művelődési ház stb.)
- A helyi védelemben részesített épületek sora bővíthető az erre „értelmes” épületekkel, de a védelmet élvezők sora is felülvizsgálható.
- Az Acélgyári út nyugati oldalán álló lakóépületek városképi jelentőségük miatt helyi védelem alá helyezendők.
  - A város közigazgatási területén az OmvH jegyzékében foglalt műemlék, műemlékjellegű épületek felhasználása, átalakítása, felújítása csak az Országos Műemlékvédelmi Hivatal engedélyével történhet.

Az OmvH nyilvántartásába foglalt műemlékek:

- Salgó várrom	M
- Salgótarján, Bajcsy Zs. út 3. Bányamúzeum (ipari műemlék)	M
- Salgótarján, Rákóczi út rk. templom	MJ
- Acélgyári út rk. templom és rendház	MJ
- Zagyvaróna, Fenyvesalja út rk. templom	MJ

9. TÁJ- ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

9.1. ADOTTSÁGOK- TÁJ ÉS KÖRNYEZETVIZSGÁLAT

9.1.1. Természeti környezetbe

A táji, természeti adottságokban gazdagabb területek a város É-i területére – Salgóbánya – Somoskő-Eresztvény-Rónafalu környékére esnek – egyúttal egybe esik a természetvédelmi, tájvédelmi és az idegenforgalmi, valamint üdülési szempontból értékes területekkel, a Karancs-Medves Tájvédelmi körzete. A város É-i területei mentesek az ipari ártalmaktól, Salgótarján zöldterületei is erre a városrészre koncentrálnak.

A tájegység domborzatilag a Karancs-Medves hegység területére esik, tagolt változatos táj, vulkáni eredetű helyek jellemzik (rom vulkánok, bazalt hegyek stb.). jellemző a terület É-i részén az 500-600 m tengerszint feletti magasság.

Geomorfológiai viszonyait szintén a Karancs-Medves hegység határozza meg. Jellemző a barnaszén lelőhelyek, valamint a vulkáni kőzetek (andezit, bazalt, riolittufa, stb.) előfordulása. Bazaltvulkán a Nagy-Salgó, a Kis-Salgó a Pécskő, a Somlyó. Kiterjedt bazaltláva a Medves-fennsík, Közép-Európa legnagyobb kiterjedésű bazaltfennsíkja, de köztanilag ide tartozik a Somoskői oszlopos bazalt is.

A terület talajai a barna agyagbemosódás erdőtalajok típusába tartozik. A változatos domborzat miatt nagy az erózióveszély. A mezőgazdasági termelés a területére nem jellemző, az összefüggő sík területek hiánya miatt csak az enyhébb lejtésű domboldalak jöhetnek számításba, és a talaj sem alkalmas gazdálkodásra.

Éghajlatára a magasan fekvő területeken a hegyvidéki klíma sajátosságai jellemzők, valamint a kisebb mértékű kontinentalitás. Valódi nedves, bő csapadékú hegyvidéki klíma azonban mégsem alakult ki, mert az 500 m-nél magasabb hegyek kis kiterjedésűek, ezért csak kis mértékben képesek a levegőtömegeket felemelkedésre készíteni, így a magassághoz képest aránylag száraznak mondható a terület.

A szél erőssége alacsonyabb az országos átlagnál. Sajátos mikroklímájú terület, rövidebb a tenyészidő az országosnál, nyáron a leghűvösebb vidékekhez tartozik, jellemzően fagyzugos táj.

Itt halad át a Duna–Tisza közti vízválasztó, a terület vizei a Karancs hegységtől keletre esnek, befogadjuk a Tisza folyó.

Jelentős vízfolyások a Zagyva, a tarján, Salgó patakok, Víztarozó a város területén nem található.

Említést érdemel a „Vízválasztó” hűtővíztározó, és a Medves fennsík egykori felhagyott bányatavai, valamint a források (Lehel-forrás Zagyva eredete).

A vidék erdőkben gazdag, uralkodó fa fajtája:

- gyertyános tölgyes (*Quercus petraea* erdő)
- cseres tölgyes (*Quercus petraea*-*cerris*)
- szubmontán bükkös (*Melittia*-*Fagetum*)
- molyhos-cseres tölgyes (*Orno-Quercetum*)

Fellelhető jégkorszaki maradványként a nyárfa is, de elterjednek a kultúrerdők közül az akácok, a fekete- és erdei fenyvesek.

9.1.2. Környezeti értékek vizsgálata:

A tájszerkezet, a környezeti adottságok jelentős tényezőt képviselnek, elsősorban az üdülés, rekreáció, idegenforgalom szempontjából, meghatározóan hatnak a területfelhasználásra: üdülőtérületi fejlesztés, rekreációs fejlesztés, környezet és tájfejlesztés.

- Salgóvár és környéke TVT: Salgóvár, Boszorkánykő, Eresztvény, Somoskő
- Medves fennsík
- Rónabánya-Szilvaskő (tervezési terület határán) szakadék
- Zagyvaróna várhegy
- Kercseglapos

Fenti területek a Karancs-Medves Tájvédelmi körzetbe, a Bükki Nemzeti Park Igazgatósága alá tartoznak.

- Városkörnyéki és belterületi bazaltvulkán kúpok (Baglyas, Pécskő, Kővár)

Néprajzi emlék a területen nem található. Történeti értékű a Salgó várrom, műemlék, a konzerválás ellenére egyre romló állapotú. Részbeni helyreállítás és újbóli konzerválása sürgető feladat.

Fent felsorolt elemek az üdülésnek és idegenforgalomnak jelenleg is célcsoportjai.

A város belterületén zöldfelületi szempontból két városrész érdemel figyelmet. A Tóstrand-Camping környéke, mely a város közkedvelt pihenő és szórakozóhelye, valamint a „Dolinka” pihenőpark sportcentrummal. Jelentős lehetőséget rejt a Pipis tető (Kálvária domb).

9.1.3. Környezeti ártalmak:

A környezeti ártalmak közül kiemeljük az ipar káros hatásait, valamint a felhagyott bányaterületeken a rekultiváció hiányát.

A közlekedési, ipari, és kommunális eredetű légszennyezés jellemző a szűk völgyekbe települt város levegőjének állapotára.

9.2. TÁJRENDEZÉSI-KÖRNYEZETRENDEZÉSI PROGRAM

9.2.1. Zöldterületi programjavaslat:

A város sajátos fekvéséből adódóan a normatíváknak megfelelő zöldfelület kialakítása csak a külterületeken lévő – jelenleg is pihenő és sportcélokat szolgáló – létesítmények bevonásával történhet (pl. „Dolinka” pihenőpark, Pécskő domb).

A város közhasználatú zöldterületeinek állománya az 1995. évi KSH adatok alapján a következő:

Az összes közhasználatú zöldterület:	1.047 ezer m ²
Ebből: parkok területe:	1.003 ezer m ²
park-, pihenő-, védőerdő területe	44 ezer m ²
A park területének megoszlása:	
belterjesen gondozott:	132 ezer m ²
külterjesen gondozott:	519 ezer m ²
gondozatlan:	352 ezer m ²

A park területéből a játszóterek 49 ezer m²-t jelentenek, számuk 90 db.

A gondozott parkok területe összesen 651 ezer m², a lakónépességre vetítve 14,2m²/fő területi mutatót jelent, a normatívában előírt terület biztosítva van.

Amennyiben a gondozatlan parkfelületet is figyelembe vesszük, akkor ez a mutató 21,8m²/fő, a park-, pihen-, védőerdő területekkel is számolva 22,8 m²/fő.

A zöldfelületi javaslat tartalmazza a – közparkok

- sportterületek
- játszóterek
- temetők fejlesztésére

irányuló javaslatunkat.

9.2.1.1. Parkok:

A lakóterületi közösségi zöldterületek a nagyobb lakótelepekhez kapcsolódnak: Beszterce ltp. Kemarovó ltp., Gorkij ltp., Fent felsoroltak közül a legkedvezőbb adottságokkal a Beszterce ltp. rendelkezi: itt a lakóterületek mellett a közpark funkcióját a Tóstrand és környéke látja el – bár ez egyúttal a város legnagyobb (sportpályákkal, kempinggel együtt 25 ha-os) összefüggő zöldterülete- egyben a város rekreációs központja.

Fejlesztésénél figyelembe kell venni, hogy gyakorlatilag a város egészének szabadidős tevékenységeit szolgálja télen-nyáron (strandfürdő, csónakázó tó) a kemping miatt más idegenforgalmi vonzata is van, területe nem bővíthető, de belterjessé tételével a település legigényesebb zöldterülete lehet.

Salgótarján másik kiemelt parkja szintén sportlétesítményekhez tartozik, az ún. „Dolinka” szabadidőpark (15 ha)

Mivel a belvároshoz közel fekszik, onnan gyalogosan is könnyen megközelíthető, a városközpont igényeit is kielégítheti. Közelsége a Pécskő TVT-hez lehetővé teszi, hogy sétálóutakkal, erdei gyalogutakkal összekössük a sípályát a parkkal, melynek belterjessé tételét javasoljuk.

Amennyiben a Pécskő-domb tervezett lakóterületéhez a szabadidőpark is megvalósul, a két zöldfelület összekapcsolásával jelentős parkterülettel gazdagodhat a város.

A Pipis-hegyen javasoljuk a Kálvária helyreállítása után egy kilátó kialakítását, az itt lévő barlang helyreállítását, és a környező terület parkerdő funkciót, jóléti erdő kapjon.

Védőfásításokra a belterületen alig van lehetőség, ezzel szemben meg kell teremteni a városkörnyéki zöldövezeti erdők egységes rendszerét, amely komplex környezetvédelmi

rendeletetése mellett kondicionáló hatásával is jelentős feladatokat lát el.

9.2.1.2 Sportterületek:

- A rendszerváltás során bekövetkezett tulajdoni struktúra változás súlyos hatással volt a sportlétesítményekre. Igen nagy értékű sportlétesítmények kerültek függő helyzetbe, az állami vállalatok kezelésében lévő sportlétesítmények a vállalatok privatizációjakor védelemben nem részesültek.
- A megváltozott társadalmi- gazdasági környezetben a szabadidősport (öntevékenyen végzett sportolás testedzés) a lakosság döntő része értékrendjének perifériájára szorult.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények (Sportszarnok, Sportcentrum, Tóstrand, Uszoda) működtetését – jelenlegi helyükön – a jövőben is biztosítani kell.
- Az önkormányzati tulajdonba került Dolinka funkciója a szabadidősport és a turisztikai rendezvények lebonyolítása legyen.
- A gazdálkodó szervek kezelésében lévő sportlétesítmények esetében biztosítani kell, hogy privatizálásuk után továbbra is sport funkciót töltsenek be. Ezek nyújthatnak teret a szabadidősport számára.
- Téli szabadidős sportcentrum kialakítását javasoljuk a Dornyai turistaház és Salgó Hotel szomszédságában lévő sípályára. Itt javasoljuk sífutópálya építését, melyre lehetősé adódna mindkét sífelvonó környezetében. Tervünkben kijelölünk egy lehetséges 5 km hosszú sífutópályát a Salgóvár-Dornyai turistaház környezetében. A szilváskői sípálya infrastrukturális fejlesztése révén – összekapcsolva Rónabánya üdülőhellyé fejlesztésével – kedvező szabadidős, sport, idegenforgalmi lehetőség adódik.
A Pécskő-dombi sípálya, melyet sétatakkal kapcsolható a dolinkai sport és szabadidő központhoz.

9.2.1.3. Játsszóterek:

A meglévő játsszóterek száma 90 db, összterületük: 49 ezer m². A 0-14 éves gyermekek száma 7959 fő, a normatíva szerinti 7 m²/fő területtel számolva 68 ezer m² játsszóteri felületre lenne szükség. A Rendezési Terv szabályozási tervében a hiányzó felületet- jórészt a szabadidő központokban – biztosítani kell.

9.2.1.4. Temetők:

A városban – a településszerkezet kialakulása lévén – 14 működő temető van. A régi központi temetőben már új sírhely kialakítására nincs lehetőség, 2013-tól kegyeleti parkká válik. Somoskő régi temetője kegyeleti park. A külső városrészekben lévő temetők a közeli jövőben bővítésre szorulnak. Megfontolandó – részben a domborzati viszonyok, részben az infrastruktúra kiépítetlensége miatt – a bővítések megvalósítása. Akár anyagi ösztönzés segítségével javasolt a hamvasztásos temetés szokásának erőteljesebb elterjesztése. Urnafalak elhelyezése a meglévő régi temetőkben is megoldható, hagyományos temetésre pedig az új központi temetőben marad lehetőség.

1988-tól működik Salgótarján város új központi temetője. Területe 4,2 ha, 5019 sírhely és urna elhelyezésére van lehetőség. A városban a halálozási arány 550-600 fő/év. Az I. ütem körülbelül 10 évre elegendő. A II. ütem megépítésével a fenti szempont alapján is 25 évig alkalmas a z új központi temető. A temető környezetében krematórium létesítésére terület kijelölése szükséges.

9.2.2. Tájrendezési programjavaslat:

9.2.2.1. Ipari táj – Tájvédelem

Salgótarján esetében igen jelentős környezeti, egészségügyi problémát okoz az ipari üzemek

lakótájon belüli szétszórtsága, az ipari és lakóterületek összefonódása.

Ezért az ipar fejlesztése során törekedni kell ezek térbeli elválasztására, a domborzati viszonyok (szélviszonyok) figyelembevételével, továbbá védősávok kialakítására. Ipar telepítésére a város déli részén jelölt a rendezési terv területeket.

A felhagyott meddőhányók, salakdombok részben erősültek, azonban a Pintér-telepi pernyedomb, az Acélgári (már nem működő) hulladéklerakó a Zagyvarónai és Salgóbányai (lezárt) szeméttelpek rekultivációja napjaink feladata. A Karancs kőbánya felhagyott bányaudvarának rekultivációja folyamatban van.

A tervezési területen az alábbi TVT-ek találhatók:

- Salgóvár és környéke TVT (országos jelentőségű TVT)
- Zagyvaróna várhegy TVT (helyi jelentőségű TVT)
- Pécsköhegy TVT
- Kercseglapos TVT (helyi jelentőségű TVT)
- Baglyaskő bazaltkúp (helyi jelentőségű TVT)
- Rónabányatelep „Szilvaskő” szakadék (helyi jelentőségű TVT)

(A területek a Karancs-Medves tájvédelmi körzetbe tartoznak, rájuk a TVK-ra vonatkozó hatályos jogszabályok vonatkoznak!)

9.2.2.2. Mezőgazdasági táj:

Salgótarján környékén a távlatban is az erdőgazdálkodás marad a tájszerkezet meghatározó tényezője. Figyelemmel kell lenni az üdülőtájr, a természetvédelmi terület védelmi szempontjaira. Ahol az infrastrukturális viszonyok megengedik – vagy kialakíthatók – kisüzemi farmgazdálkodás, főként állattartásra szakosodva, megengedhetők.

9.2.2.3. Erdőgazdálkodás:

Az erdőgazdaságok tevékenysége főként külterületeken zajlik, meghatározott művelési, gazdálkodási terv szerint.

A jövőben a többcélú hasznosítás elvének érvényesítésével a három funkció – termelés, környezetvédelem, és az üdülés – egységé kell megteremteni. Tervezett belterületi erdő az Idegér – Károlyakna közötti területen mintegy 25 ha erdő.

9.2.2.4. Üdülőtáj:

Helyi üdülés szempontjából a zöldfelületi javaslatban már említett szabadidő-centrumok (Pécskő sípálya, Tóstrand környéke, Hotel Salgó és a sícentrum) mellett a zártkertek (hobbitelkek), üdülőtelepek (pl. Somlyó), valamint a javasolt üdülőfalva jöhetnek szóba (Rónabányatelep). Országos idegenforgalmi jelentőséggel bírnak a terület É-i részének települései, kultúrtörténeti és egyéb emlékei, a természetvédelmi területek, kiemelkedő turisztikai értékű helyek:

- Pécskő -sípálya (téli sportcentrum)
- Tóstrand és kemping
- Kercseglapos, közelében Karancs-kilátó, kápolna, kegyhely
- Somoskő (rég felhagyott kőbánya, Petőfi sétány)
- Eresztvény- Dornyai turistaház – és a hozzá kapcsolódó javasolt téli sportcentrum
- Salgóbánya
- Salgóvár és környéke
- Rónabányatelep tervezett üdülőfalva és kapcsolódó téli szabadidő-sportcentrum (Szilvaskő)

10. KÖRNYEZETVÉDELEM

Korunk társadalmi és gazdasági változásai, a tudomány gyors fejlődése és a kutatási eredmények arra készítették a környezetvédelemmel foglalkozó szakembereket, hogy a környezetvédelem fogalmát átértékeljék.

A klasszikus értelemben vett megfogalmazás elsősorban a természetes környezetünk védelmét célozta. Napjainkra a környezetvédelem – az előzőekben leírtakon túlmenően – egy komplex, a gazdasági élet szinte minden szereplőjét érintő és magába foglaló tudományággá fejlődött. A szigorúan vett ökológiai rendszer elemeinek védelmén túl vizsgálja ezek kölcsönhatásait, a hatótényezőket, a várható hatásokat és a védekezés mechanizmusait. Megjelenik a környezetvédelmi szabályozás rendszere, kialakulóban van a környezet-gazdaságtan, mely a közgazdaságtan eszközeinek felhasználásával modellezi a környezetvédelmi folyamatokat és megjelenik benne a humán szféra is, az emberrel, aki egyben ható tényező és hatásviselő is e bonyolult rendszerben.

Egy település rendezési terve nagyon sok olyan elemet foglal magába, mely a környezetvédelmet jelentősen érinti. Az ÁRT egy város életében – hosszú távú – célokat, feladatokat fogalmaz meg, s nem elhanyagolható, hogy ezek a fejlesztési irányok a környezetvédelemmel összhangban kerüljenek a megfogalmazásra.

A város természetes adottsága egy olyan meghatározó tényező, mely nagymértékben előrevetíti (illetve korlátozza) a fejlesztési célok megvalósítását, de ez nem jelenti azt, hogy a lehetőségeket kihasználva olyan változások épüljenek be az ÁRT-be, mely a település minden téren kialakult túlzott centralizáltságát megszünteti.

Az övezetek kijelölésének, a közlekedés átszervezésének, a közműellátottságnak, az intézményhálózat kialakításának, a szolgáltatási létesítmények elhelyezésének, mind azt a célt kell szolgálniuk, hogy a város bármely részén azonos életminőséget biztosítson az ott lakók számára.

10.1. A TERÜLETHASZNÁLATOK KIJELÖLÉSÉNEK KÖRNYEZETVÉDELMI VONZATAI

Az 1195. évi LIII. tv. - mely a környezet védelmének általános szabályait foglalja magába – külön fejezetben (IV. fejezet) foglalkozik a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladataival.

A továbbiakban a törvény és a törvény alapján készülő városi Környezetvédelmi program iránymutatásait felhasználva, az ÁRT-t is érintő súlyponti kérdéseket tekintjük át.

10.1.1. Területhasználat, övezetek kijelölése

Lakóterületek: új lakóterületek kijelölését csak a város környezetvédelmi állapotának messzemenő figyelembe vételével szabad megtenni. (a Környezetvédelmi programfoglalkozik az alapállapot felvételezésével).

Törekedni kell arra, hogy ezek az övezetek az ipari zónától mindjobban elszigetelten jelenjenek meg, illetve a már meglévő lakóterületeken lévő ipari létesítmények szennyezőanyag kibocsátásait az előírt normák szintjére (vagy az alá) kell szorítani.

Elsősorban – hatósági úton- szabályozni kell, hogy a lakóövezetek területén – magáningatlanokon, családi házak melléképületeiben olyan jellegű ipari üzemek ne kapjanak működési engedélyt, melyek a lakóközösség életkörülményeit negatívan befolyásolják. (magas szennyezőanyag kibocsátás, zaj-rezgésártalom, esetleges veszélyes hulladék kibocsátás)

10.1.2. Ipari, kereskedelmi és raktárterületek

A város további fejlődésének elengedhetetlen összetevője az ipar számára – teljes körű infrastruktúrával ellátott – térségek kijelölése, de ezeknek az ipari zónáknak a kialakítása nem lehet öncélú.

A település önmagában olyan területtel nem rendelkezik, mely a várostól távol, zöldmezős beruházások létesítésére nyújthatna teret. Így a gazdálkodó egységek számára a már meglévő és az újonnan kijelölendő zónák óhatatlanul érintenek lakóterületeket.

Ezekben a szigetszerű területeken az ipari, kereskedelmi célú beruházások, azok üzemeltetése, valamint felszámolása során a környezetvédelmi előírásokat szigorúan be kell tartani, illetve fokozott figyelmet kell fordítani azok folyamatos ellenőrzésére.

10.1.3. Intézményi hálózat

A decentralizáltsággal párhuzamosan – a lakosság életkörülményeinek javítása, az életminőség növelése céljából az intézményi valamint a szolgáltatói létesítményhálózat megfelelő szintű elosztás – azok területigényének biztosítását – meg kell oldani.

10.4.1. Közlekedési területek

A város komplex közlekedési helyzete átgondolásra, átszervezésre szorul. A koncepció hosszú távú megalapozásánál messzemenően figyelembe kell venni a környezetvédelmi szempontokat – igény esetén a koncepciók hatástanulmányának elkészítésével – kell az igényelt területeket kijelölni.

10.1.5. Üdülőterületek, külterületi-belterületi határ

A lakóterületek kijelölésénél városhoz tartozó üdülő és zártkerti területek esetleges lakóövezetté nyilvánításának feltételeit és lehetőségeit meg kell vizsgálni.

A meglévő – Salgóbanya, Eresztván, Somoskő – üdülőterületek infrastrukturális fejlesztésével, de a településszerkezet és az építészeti struktúra fenntartásával lehetőséget kell teremteni, olyan rekreációs, üdülési és idegenforgalmi térség kialakítására mely a városlakók és az idelátogató turisták pihenését kikapcsolódását szolgálják.

A belterületi határ esetleges módosítása során olyan város-közeli ingatlanok bevonását kell előtérbe helyezni, melyek szervesen bevonhatók a település zöldterület-gazdálkodásba.

10.1.6. Közműhálózat

A közműhálózat fejlesztésének a rekonstrukcióknak – az igényelt területek biztosításával – az ellátás biztonságát és annak színvonal-növekedését, a mennyiségi és minőségi igények maradéktalan kielégítését és környezetvédelmi célokat kell szolgálnia.

(Részleteiben a következő fejezetben érintjük a közművekkel kapcsolatos környezetvédelmi feladatokat.)

10.2 A KÖRNYEZETVÉDELMI TÖRVÉNY ÉS AZ ÁRT KAPCSOLATA

10.2.1. Légszennyezés, zaj- és rezgésvédelem

A város természeti adottságai egy hosszú irányú völgyre sugaras irányban felfűződő városszerkezet kialakulását eredményezték. A település fejlődésével a lakó és az ipari övezetek váltakozva alakultak ki, így a jelenlegi szerkezetben e két funkció elkülönítése megoldhatatlan probléma.

Szintén az adottságokból eredően a közlekedés az amelynek útvonalai teljes hosszában végigszennyezik a várost.

A légszennyezés harmadik összetevője a fűtésből eredő káros kibocsájtások mennyisége.

Az ipar recessziója valamint a gázprogram jelentős mértékben javított a város levegőjén. Napjainkban elsősorban a közlekedés során a levegőbe jutott gázok azok melyek gondot

jelentenek, illetve a porszennyezés mértéke az mely a leggyakrabban okoz határérték túllépést.

A fentiekből egyértelműen látható, hogy az ipari övezetek kijelölése, a gázprogram folytatása, és a helyi valamint az átmenő közúti és vasúti forgalom átszervezése milyen fontos szerepet játszik a légszennyezés kialakulásában, illetve mérséklésében.

A városlakókat érő zaj-, és rezgésszennyezés négy fő csoportba osztható. Ezek az ipari, közlekedési, szabadidős tevékenységekből eredő, valamint az épületgépészeti berendezések működéséből származó terhelések.

A nehézipar fokozatos visszafejlődése javított ugyan a helyzeten, de a kisebb lakókörzetekbe települ lokálisan jelentős zajterhelést okozó tevékenységek részben átvették a szerepet. A közlekedési eredetű zajok és rezgések a forgalom növekedésével egyre erősödnek. A helyi közlekedés – környezetvédelmi szempontokat is figyelembe vevő – átszervezése, az átmenő forgalom lehető leggyorsabb átvezetése, a közlekedési utakat határoló szennyezésmérséklő és mentesítő építmények elhelyezése, a belterületi úthálózathoz kapcsolódó növénytelepítések nagymértékben javíthatnak a jelenlegi helyzeten.

10.2.2. Kommunikációs hulladékkezelés

A jelenlegi helyzet ismeretében az ÁRT-nek helykijelölési szinten foglalkozni kell a kommunális eredetű hulladék kezelésének, feldolgozásának, hasznosításának megoldásával, valamint egy hulladékudvar kialakításához szükséges feltételrendszer megteremtésével.

A tervezés során legfontosabb célként a regionalitás, valamint a teljes körű – hulladékgyűjtés-kezelés,- hasznosítás-vertikum kialakítását kell figyelembe venni.

10.2.3. Energiellátás

Villamos energia: A város villamos energia ellátása teljes körűen megoldott. Az ÁRT-ben kijelölendő övezetek megtáplálása hálózatfejlesztéssel, alállomás, illetve trafóállomások építésével megoldható. Az egyéb fűtési energiával nehezen megtáplálható körzetekben előtérbe kell helyezni a villamosenergiával való fűtési módokat.

Fűtési energia: Az 1984-ben megkezdett gázprogram jelentősen javított a város légszennyezettségi állapotán. A rendezési tervben biztosítani kell a további fejlesztés lehetőségeit, a különböző zónák kijelölését úgy kell megoldani, hogy az már meglévő vagy rövid úton megtáplálható vezetékes földgázzal rendelkezzen.

A távhőszolgáltatásban törekedni kell a meglévő kapacitások minél jobb kihasználtságára. A szilárd valamint az olajtüzelés arányának csökkentését minden eszközzel elő kell segíteni.

10.2.4. Ivóvízellátás

A város, az ellátáshoz szükséges mennyiségű ivóvízbázissal nem rendelkezik, a termelt ivóvíz 80-85% -át állami tulajdonú közműtől vásárolja. A település a saját bázisán túl kettős betáplálással rendelkezik, és egy kivitelezés alatt álló koncepcióos vezeték 5 db új átadási pontjával az ellátás bázisoldali biztonsága szinte 100 %-os.

Az elosztó hálózat állapota azonban nem kielégítő. Egyes szakaszainak műszaki állapota már sokszor okoz üzemeltetési problémát, így egyre több jogos kritika éri a szolgáltatót, s rajta keresztül a tulajdonos önkormányzatot.

10.2.5. Szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás

A jelenlegi csatorna hálózat a településnek csak az 50%-át fedi le, így hálózatfejlesztés a terveiben kiemelten kezelendő.

A település szerkezetéből adódóan meg kell vizsgálni az egyes városrészek helyi szennyvízelvezetési és szennyvíztisztítási lehetőségeit (kis-berendezések).

Ösztönözni kell a hálózatbővítési célt megvalósító társulások létrejöttét, kedvező feltételeket kell biztosítani a használatukat illetően.

A kijelölendő új övezetek teljes körű közműellátottságát alapvető célként kell meghatározni.

Hatósági úton fokozott figyelmet kell fordítani mind a tervezés, mind az üzemeltetés során, a gazdálkodó szervezetek szennyvízkibocsátásra.

A hálózatbővítéssel egyidejűleg megoldandó feladat a szennyvíztisztító telep technológiájának teljes körű felújítása, a tisztított szennyvíz, valamint a visszamaradó víztelenített szennyvíziszap újrahasznosítása.

10.2.6. Helyi közlekedés.

Buszközlekedés:

A város természeti adottságából eredően alakult ki a jelenlegi közlekedési rend. Az átmenő és sugaras rendszer jó színvonalú helyijáratí tömegközlekedést biztosít az utazók számára.

Feltétlen megoldást igényel a helyijáratí központ(ok) elhelyezése, mivel a jelenlegi un. Északi-forduló kialakításában nem alkalmas erre a célra.

A megoldás sürgősségét környezetvédelmi rendezési tervet érintő, esztétikai, és egyéb problémák is indokolják.

A megoldásra kidolgozott variációk értékelése során – komplex módon- figyelembe kell venni a környezetvédelmet érintő tényezőket.

Az ÁRT-ben célszerű kijelölni azokat az összekötő utakat a vonalvezetését (Baglyas-Idegér-Pécskő út – Arany János út) melyek megépítésével körjáratok alakíthatók ki, ezzel is tehermentesítve a városközponti terület zsúfolt forgalmát.

Vasúti közlekedés:

A vasúti kihasználtsága az elmúlt időszakban jelentősen csökkent. Így mind a személyszállító, mind a teherszállító viszonylatok száma kevesebb lett. Az ipar esetleges fellendülésével illetve a közúti kamionforgalom vasútra terelésével várható bizonyos változás.

Mind a jelenlegi, mind a – sűrűbb- jövőbeli közlekedés biztonsága szempontjából lényeges a szintbeli közúti-vasúti kereszteződések (mint potenciális baleseti gócpontok) átépítése.

Teljes infrastruktúrával rendelkező területet kell kijelölni a hétvégi kamionparkoló számára.

10.2.7. Zöldterület-gazdálkodás

Jelenleg a város – belterületi – zöldterület nagysága kielégíti a szabványban rögzített 14 m²/fő.

Annak ellenére, hogy egy főre eső terület meghaladja a kívánt szintet, a parkok gondozottsági szintje – tehát azok használhatósága – már nem kielégítő.

Az elmúlt években tervszerű parképítés nem volt, és a Tóstrand környékét kivéve, nincs olyan nagy kiterjedésű, több funkciót ellátó zöldfelület, ahol tömegeket megmozgató szabadidős tevékenységeknek tudna a város helyet adni. A tervezés során feltétlenül szükséges – ahogy azt már a korábbiakban is jeleztük – olyan külterületi ingatlanok (Kálvária domb, Pécskő domb, Dolinka) belterületbe vonása, ahol parkerdő szerűen, összefüggő, többhektáros zöldterületek alakíthatók ki.

Folytatni kell a szigorúan vett városközponti területek zöldterületi fejlesztését (utcasorfásítás), különös tekintettel a településen átmenő közúti és vasúti közlekedés nyomvonalaira.

11. SZABÁLYOZÁSI ELVEK

A szabályozás célja olyan jól kezelhető szabályrendszert felállítani, mely egyrészt az építési szándékozóknek megfelelő eligazítást nyújt, másrészt az építési hatóság számára egyértelmű

alkalmazást tesz lehetővé.

A területfelhasználási javaslatok megítélése nem nélkülözheti a szabályozási koncepció megismerését.

A szabályozási elemek -melyek kötelező erejűek-részben a műszaki terven ábrázoltak: ilyen a területfelhasználási kategória, az építési övezet, a beépítési vonal, az utak szabályozási szélessége, a beépítési magasság, a beépítettség, stb.

Elhatározható, hogy milyen funkciók, tevékenységek nem telepíthetők az egyes övezetekben. Pld. lakóterületen milyen ipar nem telepíthető környezeti vagy szállítási hatásai miatt. Az egyes területek környezeti hatásait (terhelést, szennyezéskibocsájtást) meghatározni szintén a rendezési terv feladata.

Ezeket a szabályozási elemeket a Helyi Építési Szabályzat tartalmazza, mely a rendezési terv szerves része.

A szabályzat természetesen kölcsönhatásban van a már elfogadott önkormányzati rendeletekkel, így azok módosítására is szükség lehet. A szabályozás rögzítheti a terv végrehajtásához szükséges tilalmakat, korlátozásokat is.

Az egyes területek kategóriáinak övezeteinek meghatározására lehetséges javaslatok:

a., Területfelhasználás szerint -a ma érvényes OÉSZ által is használt fogalmak

- lakókörzet
- üdülő
- intézmény
- ipari és raktár
- közlekedési
- zöld
- erdő
- mezőgazdasági
- egyéb rendeltetésű területek

b., A beépítés jellege szerint – ez közelíti az OÉSZ övezeti besorolást, de nem teljesen azonos vele.

- falusi
- kertvárosi
- kisvárosi
- nagyvárosi

Az övezeten belül a beépítés módja, szintszáma, intenzitása, a telek méretei a mértékadóak és szabályozandók. A szabályozási elvek, az övezetek, a kategóriák a rendezési terv készítésénél „kötelező” egyeztetési folyamat során fognak kikristályosodni és végül egy Helyi Építési Szabályzatban (Önkormányzati rendelet) manifesztálódni.

Salgótarján, 1996. október

IV. Mellékletek

1. Népeségi adatok
2. Lakások adatai
3. Közúti forgalom
4. Üdülés, idegenforgalom
5. Közművek /szennyvíz/
6. Területhasználási mérlegek

Népesség**1. 1. A népesség jelenlegi alakulása (lakónépesség)**

A táblázatban Salgótarján népességének alakulása mellett feltüntetjük az agglomerálódó térség, a vonzáskörzet népességét és tájékoztatásul a megye népességének alakulását.

Salgótarján és körzetének népessége

		1960	1970	1980	1990	1994
a	Salgótarján város	37.426	43.434	49.603	47.822	46.167
b	Belső gyűrű	8.754	9.028	8.820	10.049	10.050
c	Külső gyűrű	27.262	18.520	28.184	26.950	26.765
d=a+b+c	Településeggyüttes összesen	73.442	80.982	86.607	84.821	82.982
e	Vonzáskörzet	21.254	20.562	19.106	16.542	16.359
f= d+e	Agglomeráció + vonzáskörzet	94.696	101.544	105.713	101.363	99.341
g	Nógrád megye össz.	233.376	234.430	240.251	225.738	223.967

- A táblázat adataiból kitűnik, hogy Salgótarján és körzetének a népességváltozása szinkronban van a megye népességének változásával.

1980-ig növekedés tapasztalható, míg 1980. és 1990. között erőteljesebb csökkenés indul meg.

A csökkenés összefüggésben van a gazdasági helyzet romlásával.

A természetes szaporodás 1980-ig Salgótarjánban pozitív volt, azaz a születések szám meghaladta a halálozások számát, ez az utóbbi 10 év folyamán fokozatosan negatív előjelet vett fel, kevesebb a születés, mint a halálozás.

- Az adatokból az is kitűnik, hogy a vonzáskörzet népességváltozása 1990-94. között kisebb arányú, mint Salgótarjáné.

- A belső gyűrű településeinél (ezek vannak legközelebb a városhoz) növekedés tapasztalható, illetve stagnálás.

- A külső gyűrű településeinél a csökkenés az utóbbi 10 évben jellemző, de 1990-94. között ez a csökkenés lelassult.

- A vonzáskörzet legtávolabbi településeinél a csökkenés már a 60-as évektől megindult, de itt is lelassult a csökkenés.

Salgótarján népességének kor szerinti megoszlása az 1980. és 1990. és KSH adatai alapján:

Főbb korcsoportok	1970		1980		1990	
	fő	%	fő	%	fő	%
0-14	8.687	20,3	11.050	22,3	9.711	20,3
15-39	17.547	40	18.256	36,8	16.538	34,6
40-59	11.163	25,8	12.974	26,1	13.318	27,8
60-X	6.037	13,9	7.323	14,8	8.255	17,3
Összesen	43.434	100	49.603	100	47.822	100

A korcsoport megoszlás is alátámasztja az 1980-90. közötti időszak népességcsökkenését.

A 0-14 korcsoport erőteljes csökkenése arra utal, hogy kevesebben vállalnak gyermeket, illetve sokan csak egy gyermek felnevelését vállalják.

Salgótarján város népességének eloszlása a város elkülönült városrészeiben:

				ipar	erdő gazd.	Hír- közl.	kede- lem	gazdál- kodás	anyagi egy.	foglal- koztat.
Aktív kereső	1980	23946	11507	2903	324	1410	2251	287	6074	
	1990	21403	5480	1279	99	1135	1203	685	245	9072

1.2. A népesség várható alakulása

Az előző fejezetekben ismertetett adatokból kitűnik, hogy az elkövetkező években sem Salgótarján, sem pedig a körzete területén népesség növekedéssel nem számolhatunk.

Valószínű inkább, hogy a csökkenés még tovább tart, s hosszú növekedést csak is a gazdasági helyzet megszilárdulása után várhatunk.

A népesség növekedését 2 „forrás” táplálja:

- a természetes szaporodás és
- a pozitív vándorlási különbözet.

a.) Természetes szaporodás:

- Az 1990. évi népszámlálás adatait elemezve szembevetve a népességszám csökkenése, az 1980. évihez képest. Ezt jelentős részben a negatív előjelű természetes szaporodás (azaz fogyás) okozta, vagyis a halálozások száma meghaladta a szülések számát.
  - A másik figyelemre méltó tényező, hogy a 0-14 éves korcsoportnál 2%, a 15-29 éves korcsoportnál pedig 2,2% a csökkenés az 1980. évi adatokhoz képest.
- Ebből következtethető, hogy a természetes szaporodás továbbra is negatív előjelű lesz.

b.) Vándorlási különbözet:

- Salgótarjánra 1980-ig a pozitív vándorlási különbözet volt a jellemző, vagyis többen telepedtek le, mint amennyien elmentek a településről. Ez a folyamat a nyolcvanas években megfordult, többen mennek el, tehát ebből a forrásból sem várható növekedés.
  - A betelepülés nemcsak Salgótarján város területére volt jellemző, de a város körüli belső gyűrűt alkotó települések is „kedveltek” voltak a letelepedést illetően, s ebből kifolyólag itt népességnövekedés történt. Itt a növekedés még a nyolcvanas évekre is jellemző volt.
- Valószínű, hogy a távolabbi községekből beáramló népesség, a város területén hiányzó családi házas beépítésű lakóterületeket a város körüli településekben találta meg.
- A vidékről városba települőket a munkahely vonzotta. Ez jelenleg és még egy pár évig nem lesz vonzó tényező, mivel a városban jelentős a munkanélküliek száma, az új munkahelyek teremtésével is elsősorban a már itt lakókat kell munkával ellátni.

Az elmondottak alapján a népesség nagy-távú előre becslésével ne foglalkoztunk, de feltételezzük, hogy a gazdasági helyzet megszilárdulásával és az életkörülmények javulásával a népességcsökkenés megáll és egy lassú növekedés megindul.

A népességet 2000-ig az alábbiak szerint vesszük figyelembe:

	1990.	2000.
Salgótarján város	47.822	46.000
Belső gyűrű	10.049	10.000
Külső gyűrű	26.950	26.000
Agglomeráció együtt	84.281	82.000
Vonzáskörzet	16.642	16.000
Agglomeráció + vonzáskörzet	101.363	98.00

LAKÁSOK JELLEMZŐ ADATAI

A lakásszám alakulása építési év szerint

A lakások jelentős hányada 1960-tól épült:

1960-69. évben	3878 (évi 387 db)
1970-79. évben	4814 (évi 481 db)
1980-89. évben	2139 (évi 214 db)
1990-94. évben	372 (évi 93 db)

Az adatokból is látszik, hogy 1980-tól a lakásberuházás csökkent, kevesebb állami lakás épül, mint előző években. 1994-ben összesen 28 lakás és 14 üdülő épült, mind magánereőből.

- Néhány jellemző adat a lakások tulajdonviszonyára, használati jogcímére és felszereltségére vonatkozóan (1980. és 1990. évi KSH adatok).

		1980.	1990.
Lakás összesen:		16.821	18.960
Ebből:	- személyi tulajdon	9.504	12.907
	- állami és egyéb tulajdon	7.317	6053
személyi tulajdonú lakások		56,5%-a	68,0%-a
A lakott lakások használati jogcíme			
- tulajdonosi		8.984	11.989
- főbérleti		7.372	6.039
- egyéb		26	80
A lakások szobák szerint			
- 1 szobás		5198	4126
- 2 szobás		8545	11860
- 3 és többszobás		3078	2972

Az egyszobás lakás a lakások %-ban: 30,9

A lakások felszereltsége		1980	1990
villanyvezetékekkel ellátott		16.800	20.812
gázzal(vezetékes és palackos együtt)		11.130	13.354
vízellátás	- hálózati vezetékekkel	12.747	16.717
	- hálózati vezetékekkel	2.436	272
vízöblítéses WC-vel		11.250	15.482
szennyvízelvezető csatorna	- közcatorna	13.706	13.609
	- házi csatorna		3.438

A lakóépületek főbb adatai	1980	1990
összes lakóépület	6.872	7.198
földszintes	6.328	6.547
emeletes	544	651
emeletes a lakóházak %-ban	7,9	9
1 lakásos lakóépület	5.562	5.963
2 lakásos lakóépület	439	370
3 lakásos lakóépület	871	865
egy lakásos a lakóházak %-ban	80,9	82,8

Megjegyzés:

- 1980-ban a személyi tulajdonú lakás az összes lakás 56,5% volt. Ez a szám a 1990. évi lakásadatoknál már 68,0%, a növekedés indoka, hogy az utóbbi időben az építkezések jelentős része történik magánereből, s az állami tulajdonú lakások is jelentős számban történt megvásárlás.

Az egyszobás lakások aránya 1970-ben: 49,2% volt, 1980-ban: 30,9%, 1990-ben: 21,7%, tehát jelentősen nőtt a nagyobb lakások száma.

KOLÓNIA LAKÁSOK

- Telepszerű kolónia lakások Salgótarján 10 pontján találhatóak

Megoszlásuk az alábbi:

Utca, városrész	Lakás db	%
Zemlinszky út	51	8,50
Bajcsy Zs. út	40	6,7
Alsó-felső Idegér	66	11,08
Hársfa út	16	2,7
Hősök út	40	6,7
Forgách telep	92	15,4
Baglyasalja	10	1,68
Salgó út	120	20,1
Somlyó ltp.	122	20,44
Zagyvarakodó	40	6,7
Összesen:	597	100

- Nem telepszerű ún. Szórvány kolónia lakás a város területén a Liget úton 10 db, Karancs úton 9 db, Salgóbányán 6 db, Csokonai úton 9 db és az Acélgyári úton 14 db, összesen 48 db lakás található, ami az összes kolónia lakás – 645 db – 7,44 %-a.

Komfort fokozat	lakás db	%
Szükséglakás	2	0,31
Komfort nélküli	532	82,48
Félkomfortos	5	0,78
Komfortos	105	16,28
Összkomfortos	1	0,15
összesen:	645	100

Az épületek elavult műszaki állapotúak, gazdaságosan nem újíthatóak fel. Jelenlegi formájukban az épületek és környezetük lehangoló látványt nyújt. Valamennyi önkormányzati tulajdonú bérlakás.

Önkormányzati tulajdonú lakások 1996-ban.

Lakás	lakás db	megoszlás %
összkomfortos	589	31,6
komfortos	543	29,2
félkomfortos	31	1,7
komfort nélküli	660	35,4
szükséglakás	38	2,1
Összesen:	1861	100

Közúti forgalom előre becslése

(Az Ej személygépkocsi egyenértékkel számol, egy busz vagy tehergépkocsi 2,5 személygépkocsi számmal egyenértékű.)

Út neve, száma	Határszelvények	Átlagos napi forgalom Ej/nap			
		1980.	1992.	2000.	2010.
		(tényadat)		(számított adat)	
21.sz. Hatvan-Salgótarján elsődrendű főút	44+871-53+986	11.637	9.501	12.830	16.554
	53+986-55+642	14.195	6.167	8.805	11.098
	55+642-57+501	15.063	9.396	13.013	16.553
	57+501-58+426	14.783	11.463	15.624	19.912
	58+426-64+837	3.835	4.447	5.680	7.237
	64+832-65+609	698	927	1.193	1.535
22.sz. Rétság-Salgótarján másodrendű főút	54+964-59+600	3.922	3.102	4.015	4.728
	59+600-66+459	6.289	3.797	5.620	6.066
2206.sz. Litke-Salgótarján ök.	12+789-15+937	3.503	2.435	3.163	4.161
	15+937-21+742	5.866	3.503	4.758	5.852
2302.sz. Salgótarján-Kazár ök. út	0+000-8+580	747	826	1.009	1.299
2303.sz. Salgótarján- Nádújfalu ök.hu	0+000-4+131	4.092	2.897	3.964	5.303
2304.sz. Salgótarján-Zabar önk.út	0+000-4+131	1.536	1.457	2.010	2.590
23101.sz. Somlyóbányai bekötőút	0+000-1+440	-	3.500	-	-
23102.sz. Salgóbányai bekötőút	0+000-3+001	-	1.287	-	-
23117.sz. Kazári bekötőút	0+000-5+987	-	250	-	-
23103.sz. Somoskői bekötőút	0+000-1+598	-	2.000	-	-
23104.sz. Zagyvarónai bekötőút	0+000-1+037	-	1.900	-	-
23105.sz. Rónabányai bekötőút	0+000-0+320	-	110	-	-

ÜDÜLÉS ÉS IDEGENFORGALOM**Jelenlegi helyzet****a) Üdülőtelkek, zártkertek**

A tervezési területen (Salgótarján város területén) engedéllyel, vagy anélkül a következő területeken jöttek létre egyéni tulajdonú üdülőtelkek, zártkertek.

3.sz. melléklet 1. táblázat

Terület megnev.	Üdülőtelkek db	Mezőgazdasági parcellák db
Somoskőújfalva-Somoskő között	165	-
Somoskő (Bagókö)	-	105
Eresztvény	68	-
Salgóbánya	70	-
Kemping út	118*	-
Gedóc-tető	67	-
Nyesés dűlő	-	113
Vadaskert	-	47
Pécskő (szilvás-barackos)	-	410
Kercseg-dűlő	-	161
Z.pálfalva - Kálmán I. út	-	66
Z.pálfalva - Gorkij ltp.	-	28
Somlyóbánya	545	-
Kotyháza	-	145
Nagy-Mező	-	304
Zatkó dűlő	-	58
Baglyasalja, Dózsa Kertszöv.	-	33
Összesen:	1.038	1.470

*1989 óta vegyes övezet, mára főként lakóépületekkel

b) Szálláslehetőségek

A szálláslehetőségek és azok kihasználtsága a tervezési területen az 1990. és 1994. évi KSH adatok alapján a következők:

	1990	1994
szobák száma:	534 db	521 db
férőhelyek száma:	1.786 fh	1.994 fh
a vendégek száma:	32.248 fő	31.883 fő
a vendégek közül külföldiek:	11.550 fő	4.474
a vendégéjszakák száma:	111.017 éj	83.265 éj

A szálláshelyek megoszlása (a fizetővendég szolgálat, a vállalati szállásférőhelyek és a sátorozási lehetőségek nélkül)

Szálláshelyek	Osztály	Szobák száma	Férőhelyek száma
Karancs Szálló	II.	84	168 (+84 pótágy)
Strand Hotel	II.	20	60
Salgó Hotel	II.	40	80 (+20 pótágy)
Medves Hotel	II.	48	108
Medves Hotel faházak	turista	38	190 (V-IX)
Dornyai th.	turista	5	27
Kemping-Kő motel	turista	5	20
Kemping faházak	turista	26	110 (IV.15-X.15)
Galcsik fogadó		21	43
Somoskőújfalu panzió		8	20
Összesen:		295	826

A statisztikai adatokat egész évre vetítve a szállásférőhelyek mintegy 20 %-os kihasználtságúak, de a két számsor összehasonlításából kiderül, hogy ez a kihasználtság csökkenő tendenciájú.

Nyilván ez a szám egy kicsit torzít, mivel a kemping férőhelyei idény jellegűek, főszezonban a szállodák kihasználtsága is jobb arányú, de mindenesetre jelzi, hogy a nagy fh. igényű szálloda programra a térségben nincs igény. A meglévőket kell jobban kihasználni.

5.sz. melléklet 1. táblázat

VÍZIGÉNYEK 2000. ÉVIG										
Terület	Népesség	Fajlagos Vízigény	Átlagos vízigény	Egyenlőtł .szorzó	Max. vízigény	Órai csúcs		Üdülő		
									fajl. vízigény	átl. vízigény
Jele. Neve	Fő	l/fő/nap	m ³ /nap		m ³ /nap	%	l/sec	fő	l/fő/nap	m ³ /nap
A.										
1. Somoskő	340	170	57,8	1,6	92,5	10	2,6	1000	100	100
2. Somoskőújfalú	2600	170	57,8	1,6	707	8	15,7	700	100	70
3. Salgóbánya	350	170	59,5	1,6	95,2	10	2,6	300	100	30
4. Eresztvény	30	170	5,1	1,6	8,2	10	0,3	750	100	75
A. összesen	3320		564,4		902,9			2750		275
Átlagos napi vízigény: 564+575=839 m ³ /D - Maximális napi vízigény: 903+275=1178 m ³ /D										
B.										
Zagyvaróna	1740	170	295,8	1,6	473,3	8	10,5			
Rónabánya	160	170	27,2	1,6	43,5	10	1,2	A lakosság csökkenő számát az üdülónépesség váltja fel		
Rónafalu	220	170	37,4	1,6	59,8	10	1,7			
B. összesen	2120		360,4		576,6					
ÁTLAGOS NAPI VÍZIGÉNY: 360 M ³ /D										
C. SALGÓTARJÁN BELTERÜLET - LAKOSSÁGI ÉS INTÉZMÉNYI										
Beszterce-Kemerovó	6500	290	1625	1,4	2275	8	53,8	1200	120	144
Acélglyári völgy	5100	220	1122	1,4	1571	8	34,9	-	-	-
ny.városrész-Károlyi	3200	250	800	1,4	1120	8	24,9	-	-	-
Városközpont	8400	300	2520	1,4	3528	8	78,4			
Vásártér	5600	220	1232	1,4	1725	8	38,3			
Forgács és Környéke	2600	170	442	1,6	707	8	23,7	2000	120	240
Baglyasalja	1900	170	323	1,6	517	8	11,5			
Gorkij-B.Gépgy.	5900	220	1298	1,4	1817	8	40,4			
Z.pálfalva	2300	170	391	1,6	626	8	13,9			
Megyei Kórház										
Beteg Dolgozók	480	600	288	-	288	8	-			
	1200	100	120	-	120	8	9,1			
C. összesen			10089		14294		384			
Átlagos napi vízigény: 10473 m ³ /D - Maximális csúcs vízigény: 14678 m ³ /D										
2.Ipari és egyéb közületek	A Vízműtől átvett saját kutak összesen		5322	1,2	6386					
A+B+C Átlagos Vízigény összesen: 16995 m ³ /D - Maximális csúcs vízigény összesen: 22819 m ³ /D										
Megjegyzés: Az ipari vízfelhasználásnál növekménnyel nem számoltunk, az időszak végén (2000.évben) is a jelenlegi felhasználást vettük alapul.										

SZENNYVÍZMENNYISÉGEK											
A terület (település)	Átlagos víz felhaszn.	Átlagos szennyvíz felhaszn.	KÖZCSATORNÁN ELVEZETVE								
			1995. ÉVBEN			2000. IG			2000. UTÁN		
Jele, Neve	m3/d	m3/d	%	m3/d	l/sec	%	m3/d	l/sec	%	m3/d	l/sec
A.											
1. Somoskő	58	52	0	0	0	50	29	0,8	100	52	1,4
1/A Somoskő üdülőtelep	100	60	0	0	0	70	42	1,2	100	60	1,7
2.Somoskőújfalú	442	398	0	0	0	50	199	5,5	100	398	11,1
2/A Somoskő üdülőter.	70	42	0	0	0	70	30	0,8	100	42	1,2
3. Salgóháza	60	54	20	11	0,3				100	54	1,5
4. Eresztvény	5	5	0	0	0				100	5	
A. összesen		611	1,8	11		49			100	611	
B.											
1. Zagyvaróna	296	266	10	26,6	0,7	50	133	3,7	100	266	7,4
2. Rónabánya	27	24	0	0	0	30	8	0,2	100	24	0
3. Rónafalu	28	34	0	0	0	50	17	0,5	100	34	0,9
B. összesen	361	324	8,2	26,6		49	158		100	324	
C.											
1. Beszterce Kemerovo	1625	1625	90	1463	40,6	100	1625	45	0	0	0
Üdülőterület	144		0			70	60	1,7	100	86	2,4
Acélgyári völgy	1122	1010	60	606	16,8	100	1010	28,1	0	0	0
Ny-i városrész	800	800	70	560	15,6	100	800	22,2	0	0	0
Városközpont	2520	2520	95	2394	66,7	100	2520	70	0	0	0
Vásártér	1232	1232	98	1207	33,6	100	1232	34,2	0	0	0
Forgách és környéke	442	398	70	279	7,8	100	398	11,1	0	0	0
Üdülőterület	240		0	0	0	70	101	2,8	100	144	4
Baglyasalja	323	291	30	87	2,4	80	233	6,5	100	291	8,1
Gorkij B.gépgyár	1298	1298	80	1038	28,8	100	1289	36,1	0	0	0
Zagyvapálfalva	391	352	20	70	1,9	80	282	7,8	100	352	9,8
Megyei kórház	408	408	100	408							
C1 összesen:		9934	81,6	8112		96,2	9556				
2. Ipari és egyéb közterület	5322	5322	100	5322	147,8						
Mindösszesen:		16191	83,2	13472		94,7	15339				

Külterületi tanyák, lakott helyek

6.sz. melléklet

1	2	3	4	5
Helynév, Hrsz.	Épületek száma	Lakók száma (fő)	Ellátás	Megjegyzés, javaslat
Magyar Kolónia				
01006/11	1	3	f; e; k	
01006/15	1	1	f; e; k	
01006/16	1	2	f; e; k	
Karancs kőbánya				
0926/2	1(R)	-	u, e, k, t	tvt, rekultiváció
0927/2	1+1	1	f,	
0965/2	1	2	f, k, e,	
0965/7	1+2	n.a.	f, k, e,	
0984		n.a.	f, e,	Somoskő, kőbánya
0999	1+2	-	f, k, e,	
Eresztvény				
042/2	2+1 (R)	8	u, v, e, b	tvt
042/3	2	14	u, v, e, b	tvt
041/1	1	-	u, v, e, t, b	tvt, (Étterem)
041/2	-	-		tvt, (Étterem)
032/1	1	n.a.	u, v, e,	tvt
034	-	-	u, v, e,	tvt (lebontott turistaház)
024	1	-	u, k, e	tvt (Étterem)
025	1	n.a.	u, k, e, t	tvt (Salgó Hotel)
022	1	n.a.	u, k, e	tvt (Dornyai Th.)
043/1	1	1	u, k, e	
043/2	1	2	u, k, e	
043/3	1	1	u, k, e	
043/6	1	n.a.	u, e	
01030	n.a.	n.a.	f, k, e,	(Juhtelep) tvt
0944/5	1+1	2	f, k,	
0944/9	1+2	4	f, k, e,	
0944/10	1+1	1	f, e,	
0950/1	1	-	f, e,	
0952	1	1	f, e,	
0934/1	1+1	2	u,v,e,g,	BT
0934/2	2	-	u,v,e,g,	BT
Salgó-puszta				
018/1	n.a.	n.a.		tvt
018/2	n.a.	n.a.		tvt
018/3	n.a.	n.a.		tvt
018/4	n.a.	n.a.		

1	2	3	4	5
Brenzalja				
073/2	2	1	u, k, e	
073/3	1+2	6	u, k, e	
075	1 (R)	-	u, k,	
080/4	1+1	4	f, v, e,	tvf
080/6	1	2	f, v, e,	tvf
080/7	1+1	2	f, v, e,	tvf
080/9	2	-	f, v, e,	tvf, telephely
080/10	1	-	f, v, e,	tvf, telephely
080/11	2	-	f, v, e,	tvf, telephely
091	1+4	4	u, v, e,	
Dugdelpusztá				
0507/1	1	-	u, e, t	telephely
0507/2	1+2	3	u, v, e,	
0509/1	1+2	-	e,	raktár
0517	1	-	u, v, e,	
0513	n.a.	n.a.	u, v, e,	
0514	1	-	u, v, e, t	volt pihenőház
Gyurtyános				
0524	1+7	2	u, v, e, t	
0520/1	1+2	4	u, v, e, t	
0526	1	n.a.	u, v, e	
0538	1+1	6	f, v, e,	BT
058	2+1	2	f, v, e,	
057	1	-	f, v, e, t	szeszfőzde
0227	n.a.	n.a.	n.a.	
0228	n.a.	-		üzemi terület
0229/3	n.a.	-		
0221	2+1	2	f, e, v	
Ötvözetgyári út				
0173/2	2+1	5	u, v, e, b, t	
0165/7	2+3	10	u, v, e, b	
0147/1a	13+7	62	u, v, e, b	Erőmű telep
0147/1b	1	12	u, v, e, b	Erőmű telep
0147/3	1	6	u, v, e, b	Erőmű telep
0147/4	1+1	4	u, v, e, b	Erőmű telep
0112	1+1	2	u, v, e, b	

1	2	3	4	5
Vízválasztó				
0186/1	1+1	1	u, v, e, b	
0186/2	1	2	u, v, e, b	
0190/1	1	2	u, v, e, b	
0190/3	1	2	u, v, e, b	
Petikláza				
0157/1	n.a.	-		
0150/2	1	1	f, k, e, b, t,	
0143/5	4	-	f, k, e, b,	mg.
Szilvaskő puszta				
0124	1+3	2	u, k, e	mg.
0135	1+1	2	u, k, e	mg.
0136	1+1	2	u, k, e	mg
0139	1+1	-	u, k, e	nyaraló
0123/7	1+1	n.a.	u, e	
0123/6	1	-	u, k, e	nyaraló
0125/2	1+2	-	u, k, e	nyaraló
0126	1+1	1	f, k, e	mg.
0128	1+1	4	f, k, e	mg.
0129	1+1	2	u, k, e	
0130	1	n.a.	f, k, e	lakatlan
0141/1	1+1	5	u, k, e	
Szánasalja				
0403/1	1+1	1	u, k, e	
0403/8	1	2	u, k, e	
0403/9	1+1	1	u, k, e	
0403/10	1+1	2	u, k, e	
0403/11	1+1	-	u, k, e	lakatlan
0411/1	1	1	u, k, e	
0411/2	1+1	2	u, k, e	
0250/2	1+1	-	u, k, e	R, lakatlan
0234/2	1+2	5	u, v, e	

1	2	3	4	5
András-telep				(BT?)
0444/2	1	1	f, v, e, g	
0444/4	1+2	1	f, v, e, g	
0444/7	1	1	f, v, e, g	
0444/8	1+1	3	f, v, e, g	
0446/2	1	4	f, v, e, g	
0446/3	1	2	f, v, e, g	
0446/4	1	5	f, v, e, g	
0446/5	1+1	3	f, v, e, g	
0446/6	1	7	f, v, e	
0446/7	1	-	f, v, e,	
0446/8	1	1	f, v, e,	
0446/9	1	-	f, v, e,	
0446/10	1	1	f, v, e,	
0446/11	1	2+1	f, v, e,	
0446/14	1+1	2	f, v, e,	
0446/15	1+1	3	f, v, e,	
0446/16	1+1	-	f, v, e,	
0446/17	2+2	5	f, v, e,	
0446/19	1+1	3	f, v, e,	
0486/10	1+1	n.a.	u, v, e,	
0473/1	n.a.	n.a.	f, v, e,	BT
0473/4	n.a.	n.a.	f, v, e,	BT
0222	1	4	f, k, e	
0225/1	2	16	f, k, e	
0199	2	-	u, k, e	vadászház
0203	3	-	u, k, e	vadászház
0143/1	1+1	3	f, v, e,	
0143/2	1	1	f, v, e,	
Csókáspuszta				
0375/1b	1+2	3	f, k, e,	
0375/d	1	9	f, k, e,	
0375/k	1	1	f, k, e,	
0375/h	1+1	7	f, k, e,	
0375/g	1	-	f, k, e,	gazd. épület
0369/3	1	3	u, v, e, g,	új lakóház
0268	3	-	u, v, e, t	VOLÁN okt. kp.
0271	1	1	f, k, e,	
0272/24	1	-	f, k,	lakatlan

1	2	3	4	5
Kotyháza			t	
0335/1	1	10	u, k, e	BT
0353/14	1	3	f, k, e,	BT
0326/1	1	-	u, v, e	BT
0326/3	1+1	3	u, v, e	BT
0326/4	1+1	4	u, v, e	BT
0326/5	1+1	3	u, v, e	BT
0326/6	1+2	3	u, v, e	BT
0326/7	1	3	u, v, e, b	BT
0326/8	1+1	4	u, v, e, b	BT
0326/9	1+1	3	u, v, e, b	BT
0326/10	1+1	4	u, v, e, b	BT
0326/11	1+1	-	u, v, e, b	nyaraló, BT
0326/12	1+1	-	u, v, e, b	nyaraló, BT
0330/2	1+3	1	u, v, e, b	BT
0330/3	1+1	2	u, v, e, b	BT
0330/4	1	-	u, v, e, b	BT
0330/5	1	4	u, v, e, b	BT
0330/6	1	4	u, v, e, b	BT
0330/7	1+1	3	u, v, e, b	üzlet is, BT
0330/8	1	6	u, v, e, b	BT
0330/9	1	1	u, v, e, b	BT
0330/10	1+3	2	u, v, e, b	BT
0330/11	1+2	6	u, v, e, b	BT
0330/12	1+1	2	u, v, e, b	BT
0330/13	1+1	6	u, v, e, b	BT
0330/14	1+1	3	u, v, e, b	BT
0330/15	1+3	3	u, v, e, b	BT
0307/1	1	-	u, k, e	lakatlan
0307/2	1+2	4	u, k, e	
0307/3	1	2	u, k, e	
0342	1+4	6	u, v, e, b	BT
0283/1	1+2	3	u, v, e	BT

Jelkules

f = földút

v = vízellátás vezetékéről

t = telefon

BT = belterületbe vonható

mg = mezőgazdasági jellegű tevékenység

u = burkolt út

k = helyi kút

g = gázellátás

e = villamos energiaszolgáltatás

b = helyi autóbusz közl.

tvt = természetvédelmi terület

(R) romos állapotban